

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand 4. Telefon: 151 — Sárogyincím: Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációja nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejellel több —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucu. restiben 50 bani felár. Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 81. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1897—1932.

Csütörtök, 1934. április 12

Moszkvától — Genfig

A szovjelpolitika utja a kisantanton és Magyarországon át a Népszövetség felé

Budapestről jelentik: A magyar parlamentben a jegyző Kánya Kálmán magyar külügyminiszter írásbeli választát olvasta fel arra az interpellációra, amelyet Fábrián Béla képviselő a Szovjettel való diplomáciai érintkezés felvétele ügyében intézett hozzá. A külügyminiszter megállapítja, hogy ez a kérdés nem alkalmas arra, hogy a nyilvánosság előtt tárgyalják és ezért röviden és általánosságban hajlandó az ügyben válaszolni:

— A kormány annakidején már részletesen tájékoztatta mindkét Ház külügyi bizottságát azokról a dolgokról, amelyek erre a lépésre készítették és

mindkét Ház külügyi bizottsága egyhangúlag tudomásul vette a kormány indokait. Nem baráti vagy hasonló szerződésről van szó, hanem oly megállapodásról, amelynek értelmében február elsején helyreállt a két ország között a normális viszony. Világos, hogy azok a hírek, amelyek a két ország között titkos szerződés megkötéséről szólnak, teljesen alaptalanok.

A kormánynak ez a lépése nem jelent frontváltást a bolsevizmussal szemben, amelytől épp úgy távol fogunk állni — mondotta — mint a multban és szigorúan fogunk fellépni vele szemben ezentul is. *Tulzottak az aggályok, hogy a diplomáciai viszony felvétele újabb tápot adhat a bolsevista agitációnak.* A bolsevista agitáció ugyanis nem azokban az országokban a legerősebb, ahol Moszkva képvisellete van. A kommunista propaganda különben is az utóbbi időben nagyon sokat veszített erejéből. A rendőrség, amely eddig is minden ilyen megmozdulást idejekorán elfojtott, most fokozott mértékben fog feladata magaslatán állni. A kormány e lépésnél azt tartotta főleg szem előtt, hogy ok nélkül ne szaporítsa ellenségei számát és ne idegenítsünk el magunktól olyan nagyhatalmat, amely az európai fejleményekre nézve egyre nagyobb befolyást gyakorol, amely *mindjobban közeledik a kapitalizmushoz és fokozatosan megbékül a Népszövetségbe való belépés gondolatával.* Nem taszithatunk el magunktól olyan nagyhatalmat, amelynek presztízse az utóbbi időben a kommunizmus ellenére is nagy mértékben megnövekedett. *A Moszkva felé tett lépés logikusan illeszkedik bele a kormány politikájába,* amelyet az adott körülmények között folytatunk.

Fábrián Béla a válasz ismertetése után kijelentette, hogy megmarad előbbi álláspontja mellett, amely szerint a magyar közvélemény nagy többsége megdöbbenéssel vette tudomásul a Szovjettel való szerződés létrejöttét és a szovjetorosz követ bevonulását. Ez a lépés semmiféle gazdasági eredményt nem hoz az országnak.

A Ház többsége végül is tudomásul vette a külügyminiszter írásos választát.

Itt írjuk meg, hogy Hóry András dr. volt bucaresti-i követet, aki legutóbb a római magyar követségnek volt a vezetője, ma a magyar külügyminiszter állandó helyettesévé nevezték ki.

Hóry András erdélyi származású, aki Clujon született 1883-ban és ugyanott végezte iskoláit is, majd két évet hallgatott a párisi Sorbonne-on és 1909-ben avatták doktorrá a királygyűrűjével. Előbb megyei szolgálatba lépett, később a földművelésügyi minisztériumba került és csak 1919-ben lépett át a külügyminisztériumhoz, ahol nam sokkal utóbb másodosztályú követségi tanácsossá nevezték ki. Két

Politikamentes községi választásokat kíván rendezni a kormány

Tatarescu minisztereinek felvilágosító látogatásai a politikai pártok vezetőinél — Uica tábornok és Inculet belügyminiszter királyi audienciája Sinaiában

Hivatalos kormányközlemény a külföldön elterjedt bucaresti-i hírek tulzottságáról

Bucurestiből jelentik: A belpolitikai élet közérdeklődésének előterében a bucaresti-i események állanak, amelyeknek érdekességét még csak fokozza az a körülmény, hogy a kormány politikamentes községi választások kiürítésére készül. A Tempo jelentése szerint Tatarescu minisztereinek még a hét folyamán meg látogatja az összes pártvezéreket. A látogatás célja: informálni a politikai pártokat és főleg azoknak elnökeit a kormány községi választási programjáról és egyuttal a minisztereinek személyes felhívást kíván intézni hozzájuk, ugyancsak a községi választások ügyében, amelyeknek időpontja ezidőszerint még ismeretlen.

retlen. *Tatarescu minisztereinek a községi választások politikamentességét minden körülmények között biztosítani kívánja.*

Itt írjuk meg egyébként, hogy a király folytatja kihallgatásait a kormány tagjaival. *Szerdán Uica tábornok, hadügyminiszter és Inculet belügyminiszter jelentek meg audiencián az uralkodó előtt Sinaiában.*

Egyébként a külföldön elterjedt különböző bucaresti-i híradásokkal kapcsolatosan a kormány a szerdai nap folyamán a félhivatalos Rador távirati-iroda útján az alábbi hivatalos kommunikét adta ki a sajtó számára:

„Az utóbbi napokban ismét forgalomba kerültek olyan természetű hírek, amelyek az ország közhangulatát megzavarni és dezorientálni voltak hivatva. E hírek mindig ugyanazon mihelyből keletkeznek és ugyanegy a tendenciájuk: megzavarni a közrendet, amelynek nyugodt voltára az országnak ma nagyobb szüksége van, mint valaha.

Ami normális körülmények között is negálapítható, hogy az ilyen hírek a legteljesebb mértékben a fantázia szüleményei, az adott esetben bizonyos alapot látszottak nyerni néhány alsóbb-rangú tisztnek egy akcióba való belekeveredése által, amely akció a vizsgálat stádiumában áll, de kétségtelenül tulzottak és koholtak az ezzel kapcsolatos híresztelések. A kormány kötelességének érzi, hogy a közvéleményt és a külföldet ezen elítélendő alarmhírek felől megnyugtassa, megállapítva, hogy ezeket Románia ellenségei terjesztik és támogatják.

Mérgezési merénylet a Cuza-párt egyik vezére ellen

Catuneanu egyetemi professzor egy pohár limonádénak lett az áldozata — Az orvosi segítség ellenére sem jutott még túl az életveszélyen

Bucurestiből jelentik: Általános feltűnést keltett egy a fővárosban, mint Clujon egyes bucaresti-i lapoknak az a jelentése, amely szerint Catuneanu egyetemi tanárt, a Cuza-párt egyik vezérét, ismeretlen tettesek megmérgezték.

A mérgezés állítólag még az ünnepek előtt történt, az erről szóló hír azonban csak most került nyilvánosságra. A tanár a múlt hét utolsó napján az egyik előkelő vendéglőben ebédel, majd pedig limonádét rendelt, amire körülbelül fél óráig kellett várakoznia. Amikor megitta a limonádét, rosszul lett és eszméletét veszítette. Catuneanu tanárt kór-

házba szállították, ahol megállapították, hogy a rosszullétét mérgezés okozta. Azonnal gymormosást alkalmaztak, aminek következtében a tanár állapota javult, a fővárosi lapok jelentése szerint azonban a professzor ennek ellenére, még mindig nincs túl az életveszélyen.

A rejtélyesnek látszó ügyben a sziguran-cavezérfelügyelőség és az ilfovi ügyészség együtt folytatták a nyomozást. Az eddigi adatok alapján biztosra veszik, hogy a tanár egyszerű ételmérgezés áldozata és csak barátai igyekeznek politikai színezetet adni a bal-esetnek.

évvel utóbb, 1921-ben, a bucaresti-i követség vezetését vette át, majd három év mulva belgrádi követté nevezték ki és 1927-től kezdve a kvirináli magyar követség élén állott, ahonnan csak most néhány hónappal ezelőtt váltották le, hogy a magyar külügyminisztériumban folytassa szolgálatait.

A londoni Reuter távirati-iroda értesülése szerint egyébként a Genfben utban levő Litvinov fel fogja vetni Oroszországnak a Népszövetségbe való felvétele kérdését, Genfi beavatott körökben

nehézségeket látnak a felvétel elfogadása körül. A szovjet feltételei súlyosak s

ezenfelül Oroszország még nem adott elégtételt Svájcnak a moszkvai svájci követség kifosztásáért s a diplomáciai képviselő ellen elkövetett halálosvégi gyilkos merényletért.

Ilyen körülmények között valószínűtlen, hogy Svájc de jure elismerje a szovjetet.

Egyidejű prágai jelentés szerint Benes elutazott Genfbe, ahol résztvesz a konferencia elnökségének ülésén.

Londonból érkezett jelentés arról számol be, hogy Eden angol főpécsetőr elutazott Párison át Genfbe, Eden a francia fővárosban a pályaudvaron tárgyalt lord Tyrell, távozóban levő párisi angol nagykövettel.

Egész Európára ki akarják terjeszteni a regionális szerződések hatályát

Az Interparlamentáris Unió genfi ülészakának figyelmetkeltő határozatai

Genéből jelentik: Az Interparlamentáris Unió tegnap esti ülésén elfogadta Pella Vespasian román meghatalmazott miniszter javaslatát, amely azt javasolta, hogy a konferencia vegye figyelembe a Titulescu és Litvinov között megkötött megállapodást a támasztás definícióját illetően, valamint egy olyan szerv felállítását kérdésében, mely döntőbíráskodás végzésére hivatott, olyan esetekben, amikor a Briand-Kolleg-egyezményt megsértik.

A konferencia olyanértelmű határozatot is hozott, amelyben kívánatosnak mondotta *lé* a regionális szerződéseknek, mint amilyen a locarnói vagy a Balkán-paktum, egész Európára való kiterjesztését és általánosítását. Végül elfogadták Bastide, a francia külügyi bizottság elnökének javaslatát, amely kimondja, hogy a leszerelés kérdésében az egyenlőség elismerése nem jelent egyet bizonyos államoknál a tegyverkezés jogosultságának elismerésével.

Nem fogadják el a romániai tüzifa-exportőrök a magyarországi forgalmi-vállalat szerződés-tervezetét

Tilea Viorel volt miniszterelnökségi államtitkár utazik Budapestre, hogy kedvezőbb feltételeket eszközöljön ki

Szerdán tartotta meg nagyfontosságú ülését Oradeán a romániai SEL tüzifakiviteli szindikátus vezetősége. Az ülés tárgysorozatának egyik legjelentősebb pontja a Magyarországra irányuló tüzifakivitel kérdése volt, amellyel kapcsolatban a magyarországi tüzifaforgalmi-vállalat szerződés-tervezetét küldött Romániába. A Romániából Magyarországra szállítandó tüzifa mennyiségét tudvalevőleg a nemrégon megkötött román-magyar kereskedelmi szerződés szabályozza. A szállítási feltételekre, az átvételi árra, a kivitelre kerülő árú elosztására vonatkozólag viszont már régebben tanácskozások indultak meg a romániai tüzifakiviteli szindikátus, a SEL és a magyarországi tüzifa-forgalmi-vállalat között.

Ezeket a feltételeket a tüzifaforgalmi (VEHÁG) által Romániába küldött szerződés-tervezet körvonalazta, amelyet a mai oradeai gyűlésen részletesen megvitatott. A vezetőségi ülés egyhangulag elhatározta, hogy ezeket a feltételeket nem fogadják el és újabb tárgyalásokat kezd a magyarországi vállalattal. Ezeket a tanácskozásokat Tilea Viorel volt államtitkár folytatja le, aki a jövő hét folyamán Budapestre utazik és annak érdekében folytat tanácskozásokat, hogy a magyarországi érdekeltek körök a romániai tüzifaexportőröknek több kedvezményt biztosítsanak.

A mai ülésen a CAPS képviselője előterjesztette az Autonom Erdőpenztárnak azt a kívánságát, hogy a tüzifakiviteli szindikátus Budapesti fiók-irodát állítson fel, ezt a javaslatot azonban a vezetőség egyhangulag elvetette. A tüzifakiviteli szindikátusban felmerült igazgató-válság is szóba került az ülésen.

A külvárosi mozi szinpadáról szórta a nép közé apja vagyonát egy meghibbant esküvői dollármilliomos-fiu

Igy akarta mindazokat megjutalmazni, akik apját valaha vagyonához juttatták

Londonból jelentik: Egyik külvárosi moziban tegnap előadás közben váratlanul megjelent egy jól öltözött fiatal ember a vászon előtt, ahonnan nagyobb mennyiségű bankjegyeket szórt a közönség közé. Majd lement a nézők soraiba és onnan is dobálta a bankje-

gyeket, azokra a helyekre, ahonnan a szinpadról már nem tudott dobni.

Először azt hitték, hogy hamis bankjegyekről van szó, később derült csak ki, hogy a bankjegyek nem hamisak, sőt azok legtöbbje nagyobb összegűek. Kiderült, hogy az illető Rodney esküvői dollármilliomos egyetlen fia és örököse, aki több színháznak és mozinak volt a tulajdonosa és ezekkel kereste vagyonát. A fiatal ember elmondotta, hogy meg akarja jutalmazni azokat, akik annak idején apját vagyonához juttatták, vagyis a színházba és moziba járó közönséget. Kijelentette, hogy úgy is több pénze van, mint amennyire valaha is életében szüksége lesz.

Megdöböntő kettős öngyilkosság Budapesten

Előkelő hadatörő gyáros tragédiája

Budapestről jelentik: Megdöböntő kettős öngyilkosság történt tegnap éjszaka a Budafoki-ut 17. számú házban, ahol az éjjel megmérgezte magát Fodor Pál László, a budafoki Fodor-féle butorgyár tulajdonosa és felesége. Az öngyilkosság felfedezésének igen érdekes előzményei vannak. A gyár kora reggel táviratot kapott Bécsből, Fodor anyjától, amelyben figyelmezteti a gyár tisztviselőit, hogy Fodor öngyilkos akar lenni. A cégvezető a távirat vétele után elment a gyártulajdonos lakására, ahol a szobaleánytól megkérdezte, mi van az igazgatóval? A szobaleány kijelentette, hogy tegnap este Fodor megkérte, hogy reggel ne költse fel, mert rosszul érzi magát, fáradt és pihenni akar. A cégvezető ezután nyomban rendőrt hivatott, bejmentek a lakásba, amelynek hálószobájában ott találták Fodor feleségét megmérgezve, holtan. Férfjét pedig eszméletlen állapotban.

Kiderült, hogy Fodorék gyermeküket még a délutáni órákban rokonuknál helyezték el, majd a késő esti órákban a gyárigazgató táviratozott Bécsben élő anyjának, hogy öngyilkos lesz. Búcsulevelet is hagytak hátra, amelyben azt írják, hogy idegileg teljesen összeomlottak és ezért válnak meg az életől. Délután két órakor a Rókus-kórházban meghalt Fodor is, anélkül, hogy eszméletre tért volna. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy anyagi okok készítették őket a halálra, mert a Fodor-butorgyár már hosszabb idő óta nem kapott semmiféle rendelést és ő maga is jobb barátai előtt hangoztatta, hogy teljesen munkarement. Veronával mérgezték meg magukat, a férj 48 éves volt, míg felesége 38 éves.

A sarki tengeren uszó jégtábla hőse:

Sulyosan megbetegedett Schmiedt tanár, a Cseljuszkin-expedíció vezetője

Három repülőgép várja az uszó jégszigeten az idő jobbrafordulását

Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint, a Cseljuszkin hajótöröttjeinek megmentésére kiküldött expedíció vezetője, Urzakov ma a jégtáblára érkezett és átvette a mentési munkálatok irányítását. Első intézkedése az volt, hogy a hajótörött expedíció vezetőjét, Schmiedt professzort sürgősen szállítsák el Vankerenbe. Schmiedt tanárról ugyanis kiderült, hogy sulyosan beteg,

de betegségét mostanáig titkolta, amíg Urzakov megérkezett. Betegsége tüdőgyulladással komplikálódott és az orosz tudományos körök aggódnak életéért. Elszállítása azonban eddig még nem történhetett meg, mert egyelőre a sűrű köd miatt nem szállhattak fel a jégtábláról a montó-repülőgépek.

A jégtáblán, a hajótörötték táborhelye mellett, egyébként három repülőgép várja az időjárás jobbrafordulását.

Körömszakadtáig tagadnak a saajóvámosi plébános gyilkosai

Kötörő baltával verték fejbe az agg papot

Miskolcra jelentik: A törvényszék ma kezdte meg Kertész Pál és Répási József, előre megfontolt gyilkossággal vádolt iparosok bűnyüvének tárgyalását. Ugyanis 1933. január 25-én éjjel ketten bekopogtattak Schellga Mihály saajóvámosi plébános parókijára azzal, hogy sürgőnyt hoztak a postáról. Amikor az öreg plébános ajtót nyitott, Kertész kötörőbaltával nagy csapást mért a fejére. A pap nem esett el, hanem volt még annyi ereje, hogy bejött a hálószobájába. A két rabló azonban utána ment, betörték az ajtót, majd letölték és cipész-árral ott szurást ejtettek rajta. A szurások közül több a szívére érte a szerencsétlen papot, akiben még mindig volt élet, de ekkor ketten megfojtották, majd teljesen kifosztották a lakását. Sok ruhaneműt és 250 pengőt vittek el magukkal. A tárgyalásra a bíróság 45 tanút idézett be.

A tárgyaláson Kertész az eddigi beismerő vallomását visszavonta és mindent tagad, sőt kijelentette, hogy soha életében sem járt saajóvámoson. Az életétárt különféle bizonyítékok ellenére is megmaradt tagadása mellett.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST, VII., VILMA KIRALYNO-UT 9.
SEBESZET, BELGYÓGYASZAT, SZÜLÉ-
SZET, NŐGYÓGYASZAT, MEGOSZTÁLY
Olaszabb, mint bármely klinika, vagy kózkór-
ház különosztója. NAPI ÁLLATÁS 10 PENGŐTOL.
Kórházi pauszárak idegbetegségek ese-
tében, továbbá szüléseknél. 269

Elutasították Rómában Iovag Deutschné-Lusztig Adél több- millióshagyatéka aradi igénylőinek jogi keresetét

Érvényesnek nyilvánították az elhunyt ur-
asszony végrendeletét

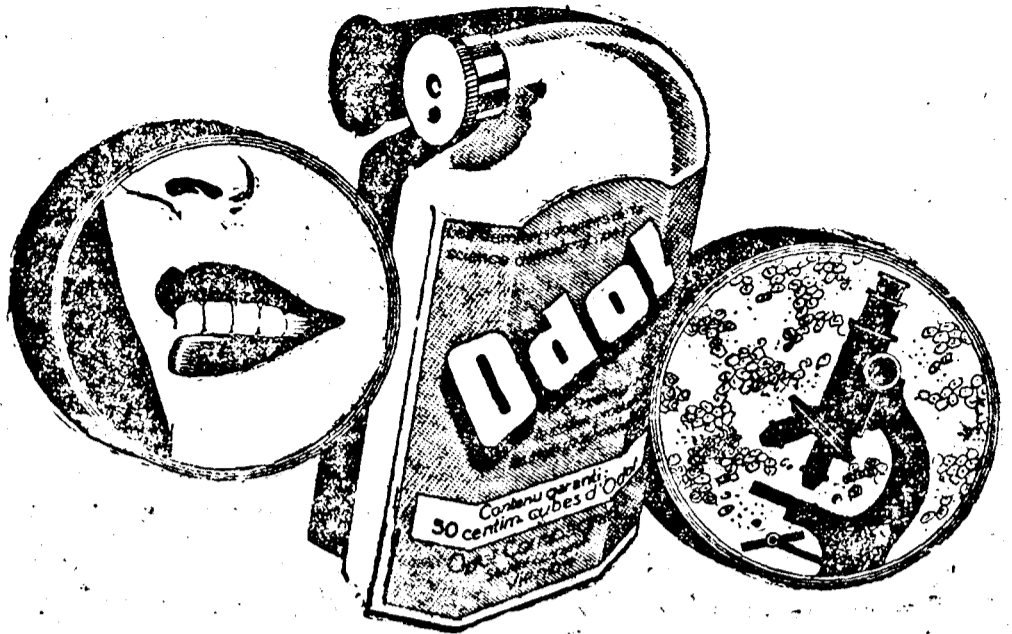
Feltűnést keltő fordulat történt az Aradról el-
származott, sokat szerepelt Iovag Deutschné-Lusztig
Adél millióshagyatéka ügyében. Mint emléke-
zetes, a néhány évvel ezelőtt elhunyt aradi szár-
mazású urasszony végrendeletében magyarorszá-
gi rokonait nevezte meg főörökösökként, míg
Aradon lakó nővéreinek, valamint több aradi ro-
konának a nagy vagyonhoz képest csak jelenték-
telen örökséget hagyott. Nővére, özv. dr. Radó
Károlyné nevében Radó Kálmán bucaresti-i vál-
lalkozó Rómába utazott, ahol megtámadta a vég-
rendeletet és kérésére a római törvényszék zár-
alá vette a hagyatékot, amelynek kezelésére zár-
gondnokot nevezett ki.

Hosszu ideig húzódott a per, amíg az elmúlt
napokban — mint értesülünk — ítéletet hozott a
római törvényszék. A bíróság döntésében
elutasította Radóék fellebbezését, érvényesnek
mondotta ki a végrendeletet,

amelynek rendelkezéseit tehát a közeljövőben
végre is hajtják. A kétségtelenül érdekes hírt dr.
Wild Endre, a Minorita-Kulturház igazgatója, ki-
érdemesült rendfőnök hozta az olasz fővárosból,
ahonnan ma érkezett haza. Wild Endre dr. kérdé-
sünkre a következőket jelentette ki:

— Tény, hogy Rómában értesültem a Iovag
Deutschné-Lusztig Adél végrendelete ügyében ho-
zott bírósági ítéletről. Eszerint a fellebbezést el-
utasították, érvényesnek mondták ki a végren-
deletet, míg a zárgondnoknak százezer líra hono-
rariumot állapított meg a bíróság. A honorarium
erejéig a zárgondnok nyomban végrehajtást is
vezetett be a hagyatékra és így a nagy feltűnést
keltett ügy befejezést is nyert.

A római csata, amely évek óta folyik, ezek
szerint befejezést nyert. Úgyvédek egész serege
harcolt a többmillióshagyaték, a római palota,
nagyértékű ékszerek és festmények birtokjoga
körüli, amely most végre eldőlt. A fellebbezőknek
nem sikerült beigazolniuk azt, amivel a végren-
deletet megtámadó rokonok érveltek: tudniillik azt a
körülményt, hogy Iovag Deutschné-Lusztig Adél
beszámíthatatlan állapotban készítette el végren-
deletét.

ODOL SZÁJVIZ

keletős célt

szolgál:

Épségben tartja a fogakat és a szájat;

Védi az egész szervezetet, mert megöli a
szájban a baktériumokat.

*Még a legégszesebb ember
nem kerülheti el mindig és telje-
sen, hogy szája ne legyen kelte-
metlen szagú, akár azért, mert
dohányozott, vagy olyan ételt evett,
amely kellemetlen szagú, esetleg
más okból. Ennek legbiztosabban
előjét veheti, ha száját Odol-száj-
vizrel rendszeresen öblögeti.*

Ezen okok miatt használnak az intellektuellek, a
felsőbb társadalmi réteghez tartozók tulnyomóan Odol
szájvizet. Mert az intelligens ember tudja, mennyire
fontos az egészséges száj, mert a száj a kapu a tüdő-
höz és a gyomorhoz. Az Odol szájvizben egyesített
erőteljes és mégis illó esszenciák, amelyek ízét oly
kellemessé teszik, hatásukban messze túlmennek csak
a fogak tisztításán. Dezinficiálják a foghúst, az ínyt
a nyelvet, mandulákat és a garatot, biztos védelmet
nyújtanak mindenféle bacillussal szemben, amelyek a
tüdőbe és a gyomorba akarnak hatolni.

Szájsav az az ellenség, amely a fogakat lassan szétrombolja.

Az Odol szájviz megakadályozza a
szájsav képződését alkalikus hatása
folytán.

Insullt visszaviszik...

Hamisított chilire-távíratl csalták törbe az amerikai detektívek a „bolygó bankárt”

Istambulból jelentik: Insull Sámuel bank-
kárt csütörtökön Szmirnába szállítják, ahonnan
gözönsön viszik tovább Amerikába.

Csak most derültek ki azok az amerikai
trükkök, amelyek segítségével sikerült a nagy
hajsza után végül sikerült törbe csalni Amerika
„bolygó bankárját”. A török lapok érdekes
részleteket közölnek arról, hogy miképpen si-
került a török hatóságoknak az amerikai de-
tektívek egy csele révén kézrekeríteni Insull
Sámuel. A bolygó amerikai bankár tudvale-
vően a Maiotisz-hajó fedélzetén tartózkodott,
ahova a török rendőrség nem mehetett fel,
mert ez ellen az ankarai görög követ már előre
tiltakozott. A letartóztatás csak azért volt vég-
rehajtható, mert Insull Törökországban part-
ralépett. Amint most kiderült, a Maiotisz ka-

pitánya, amikor a hajóval a Dodekanesz-szo-
rosban cirkált, chiffrírozott szikratávíratot kar-
pott, amelynek kulcsát csak Insull és ügyvédei

ismerték. A táviratban a szökevény csikágói
bankárt megnyugtatták, hogy a hajóval egész
nyugodtan áthaladhat a Fekete-tengerbe ve-
zető szoroson, mert Törökország nem fogja
letartóztatni. Most kiderült, hogy a táviratot
nem Insull ügyvédei adták fel, hanem azt
amerikai detektívek küldték, akik megszeréz-
ték Insull titkos chiffréjének kulcsát és annak
segítségével törbecsálták a bankárt.

Vizbeölte magát az aradi Marosparton egy elkeseredett oltenitai kereskedő

Elveszítette egykori hatalmas vagyonát — Követ kötött a
karjára, hogy ne jöjjenek rá eltűnésére

Jól öltözött, idősebb férfi hulláját fogták
ki tegnap délben a Maros csálai erdő előtt lévő
szakaszán. A környékeliek azonnal értesítet-
ték az eseményről a rendőrséget, amelynek
részéről bizottság szállt ki a helyszínre és a
holttest ruhazsebeiben talált iratokból megál-
lapították, hogy Musakoff Danciu 55 éves
oltenitai nagykereskedővel azonos, aki a hus-
véti ünnepekre vejéhez, Traian Ion aradi
vámtisztviselőhöz jött látogatóba.

A vámtisztviselő, akit a rendőrség értesi-
tett a tragikus eseményről, megdöbbenve vette
tudomásul a hírt, majd pedig a rendőrség em-
bereivel együtt a temetőbe ment, ahol agnosz-
kálta apósát. A tisztviselő elmondotta, hogy
apósa az utóbbi időben rendkívül levert volt és
ennek az volt az oka, hogy a még nemrégiben
dusgazdag kereskedő szerencsétlen spekulá-
ciók következtében egész vagyonát elvesztette.
Tegnap korán távozott hazulról és vejének azt
mondotta, hogy sétálni megy. A rendőrség fel-
tevése szerint a Maros partjának egyik nép-

telenebb részén vetette a vízbe magát Karián
egy odahurkolt kötelet találtak és ebből arra
következtettek, hogy az elkeseredett ember
követ kötött karjára, hogy ne kerülhessen a
felszínre. A kő azonban minden valószínűség
szerint elszabadult a kötélből és így jutott a
hulla a Maros felszínére. Musakoff holttestét
az alsótemetőbe szállították.

CORSO-mozgó mai műsora

5-ik napja zsufolt házak mellett pereg
JOSEPH SCHMIEDT, a csodás hangú tenorista
Dalol a vágy!

c. filmje

SZÖKE SZAKÁLL, LILIAN DIETZ
Még mindig ajánlatos a jegyelővétele!

MA d. u. 3 órakor:

Betörő!

Operette. Lilian Harvey és Willy Fritsch-el.
JEGY LEI 8.-

Jön! CORSO!

IRENE DUNNE

nevétől hangos a világ

IRENE DUNNE

AZ URINÓ

hősnője, mely film minden tekintetben
felülmúlja még a MELLÉKUCCAT is.

Aki nyelveket alaposan és gyorsan akar elsajátítani, az a BERLITZISKOLÁBA

Iratkosik.

440

Április 16-án új tanfolyamok kezdődnek

A R A D, Bohus-palota, Strada Romanului No. 3.

Az erdélyi tőzsdék kiküldöttei értekezletet tartanak Oradean (Nagyváradon)

Az erdélyiek egységes álláspontot foglalnak el a bucaresti-tőzsdékongresszuson — Az aradi tőzsdét Pacuraru Brutus képviseli Oradean — A kereskedelmi és iparkamarai főtitkár nyilatkozata

Nagyfontosságú értekezletet tartanak csütörtökön Oradeán az erdélyi tőzsdék kiküldöttei. Az értekezleten a cluji, timisoarai, oradeai és aradi tőzsdék delegátusai vesznek részt, akik kifejtik álláspontjukat a közeljövőben megszavazásra kerülő tőzsdetörvényre vonatkozólag és megvitatják mindazokat az időszeri kérdéseket, amelyek a bucaresti országos tőzsdékongresszus tárgysorozatán szerepelnek.

A bucaresti-i tőzsde vezetősége ugyanis az ország összes tőzsdéit kongresszusra hívta össze.

azzal a céllal, hogy szorosabb együttműködést valósítsanak meg az egyes tőzsdék között és a különböző tőzsde-szokványokat egységesítsék.

Az oradeai értekezleten a kiküldöttek mindenekelőtt azt akarják elérni, hogy az erdélyi tőzsdék az összes aktuális kérdésekkel kapcsolatban egységes álláspontot foglaljanak el a bucaresti-i kongresszuson. A bucaresti-i tőzsde és a vidéki tőzsdék között ugyanis bizonyos kérdésekben ellentétek merültek fel és az erdélyi tőzsdék vezetőségének az a célja, hogy egységes állásfoglalással, a bucaresti-i tőzsde-szokványoktól eltérő szabályzatokat harcoljanak ki a vidéki tőzsdék számára.

Az aradi tőzsdét az oradeai értekezleten Pacuraru Brutus, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára képviseli, aki az Aradi Közlöny munkatársa előtt a következőkben fejtette ki az aradi tőzsde vezetőségének álláspontját:

— Vidéken tudvalevőleg nem lehet száz százalékos tőzsde-életet elképzelni és ezért tartjuk szükségesnek azt hogy a vidéki tőzsdék más szabályok szerint működjenek, mint a bucaresti-i intézmény. A tőzsdék működésé-

nek tudvalevőleg egyik legfontosabb feltétele, hogy gyakorlati hasznót jelentsenek a gazdasági élet számára. Eppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy a vidéki tőzsdéken liberálisabb módon kezeljék a tőzsdén kívül kötött ügyleteknek a tőzsdébe való beiktatását. Ezen kívül pedig azt kérjük, hogy

mindenkinek adassék lehetőség arra, hogy ha önként fordul a tőzsdebíróshoz, akkor ügyét a tőzsdebíróshoz illetékesen tárgyalhassa le.

A jelenleg érvényben lévő törvény értelmében csak a tőzsdén kötött ügyleteket veheti tárgyalás alá a tőzsdebíróshoz. Tekintettel arra, hogy a tőzsde-ügyleteket szigorúan kezeli a törvény és rövid az idő, amely a felek rendelkezésére áll, hogy a kötött ügyleteket a tőzsdénél beiktassák, a tőzsdebíróshoz gyorsított eljárásnak előnyeit csak a tőzsdétag élvezheti. Mi tehát azt kérjük a kormánytól — amely a közeljövőben foglalkozik a tőzsdetörvény módosításával, — hogy a vidéki tőzsdéken a tőzsdebíróshoz azokkal az ügyletekkel is foglalkozhasson, amelyeket nem a tőzsdén kötöttek és amelyeket a tőzsdén nem iktattak be. Ez a megoldás nem ütközne a bucaresti tőzsde eddigi szokványaihoz, mert a fővárosi tőzsde működését egyáltalán nem érintené.

A bucaresti-i országos tőzsde-kongresszust e hó 18-ikán tartják meg és azon az aradi tőzsde természetesen több kiküldöttel képviselteti magát.

Magyar származású osztrák sajtóattasé és a milliomos svájci leány házassága

Békessi János, akit Dollfuss kancellár a berni osztrák követség sajtóattaséjává nevezett ki, feleségül veszi Svájc leggazdagabb nagyiparosának leányát — Békessi Imre fiának csodálatos karrierje

Békessi Imre budapesti lapszerkesztő, aki a háború utáni években megalapítója és hosszú időn keresztül főszerkesztője volt Bécsben a *Die Stunde* című, annakidején nagyon elterjedt délutáni lapnak, majd Budapesten megteremtette a *Reggeli Ujság*-ot, pár nappal ezelőtt egyik budapesti barátjának képeslevelezőlapot küldött Bernből a következő szöveggel:

„Kedves Barátom! Az életnek is van teteje: attaché fiam milliomos menyasszonyával saját — apósától ajándékba kapott — nyolchengeres Buick-kocsijával vágta a Qual Wilsonon. Boldogok vagyunk és sokszor csokolunk: IMRE”.

Ez a levelezőlap egy érdekes karrier újabb állomásának kilométerjelző köve.

Röviden: Hans Habe, a berni osztrák követség sajtóattaséja eljegyezte dr. Lewy-nek, Svájc leggazdagabb nagyiparosának leányát. A jövődő após nemcsak egyik legtekintélyesebb, de egyben leggazdagabb polgára is Helvéciának. Vagyontát még svájci értelemben is hallatlanul nagyra taksálják.

Békessi Imre egyetlen fiát, a most huszonhat esztendő Jánost Hans Habe-nak hívják. Ezen a néven írta ragyogó riportjait Középeurópa legtekintélyesebb lapjaiba. És csodálatos: azok a nagy bécsi lapok, amelyek tajtékzó dühvel támadták és támadják Békessi Imrét, amelyek követelték Ausztriából való kiutasítását és letartóztatását, vezető helyen közlik le Hans Habe írásait.

Egy darabig Svájcban küldte riportjait

Hans Habe az újságoknak, amíg azután a fiatal riportert Dollfuss kancellár ki nem nevezte — sajtóattaséjává a berni osztrák követséghez. Ennek nem volt semmi akadályja, mert Hans Habe osztrák állampolgár.

Dollfuss viszont valamikor riportere volt a *Die Stunden*nek

és ragyogó karrierje Békessi Imre redakciójában indult útjára. Békessi Imre ismerte fel először Ausztria mostani kancellárjának képességeit és nagy tehetségét és a fiu kinevezésével — ugylátszik — részben honorálni akarta Békessi Imrének, a *Die Stunde* főszerkesztőjének egykori megértő támogatását is.

A fiatal Hans Habe, esküvéje után, apósától, dr. Lewytől teljesen berendezett hatalmas kastélyt is kap ajándékba. A kastély a genfi tó partján, gyönyörű barokk butoraival már várja az ifjú párt.

De azért az örömben néha üröm is vegyül. Rövid rendőri jelentés adta hírül, hogy mialatt Békessi Imre Bernben tartózkodott a feleségével, a Ferenc József-rakparton lévő lakását ismeretlen tettesek teljesen kifosztották. A világitóudvarra nyíló ablakon keresztül eresztették le a lakás teljes berendezését. A rendőrség nem is tudta a kár teljes értékét megállapítani. Ezért nem kell nagyon sajnálni Békessi Imre főszerkesztő urat: bizonyos, hogy a lakás berendezése biztosítva volt, de meg aztán Hans Habe szerencséje kárpótol még a betörők gonosztettéért is...

Paál Jób.

Fürdő-szelvény.

Az „Aradi Közlöny”

olvasói ezen szelvény felmutatása mellett

Április 11-től április 20-ig a

Simay-fürdő

bármely osztályán 50 százalékos kedvezményt kapnak. 1404

Nők részére a gőzfürdő férfi idő alatt minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken délután 12 óráig, kedden délután azonban rendezés Aron Jász nyitva. Fürdőnyitás reggel félhétkor

KULTURPALOTA 1934. április 28. SZOMBATON

HUBERMAN

Jegyek Sándornál már kaphatók.

Bombák robbannak

Bombamerényletek Jugoszláviában — Templomi robbanások Bécsben

Zágrábból jelentik: A rendőrigazgatóság épületében az elmúlt éjszaka két bomba robbant fel. Emberéletben nem esett kár, az anyagi rombolás csekély. Most derült ki, hogy az orthodox husvét hétfőjén, a Bánátban lévő Kevevárán szintén bombamerényletet követtek el. Itt Ranca Neamtu román származású jugoszláv kormányparti képviselő ellen kíséreltek meg merényletet. Ismeretlen tettesek a képviselő dolgozószobájába dobtak bombát, de abban kevés volt a robbanóanyag és így csak kevés kárt okozott.

Bécsben a nemzeti-szociálisták néhány hónapos szünet után ismét ugyancsak megkezdték tevékenységüket. Tegnap hajnalban három nagy templomban, a Szent István-dómban, a Michaeler templomban és a Szent Péter templomban egy-egy bomba felrobbant. Mind a három bomba erősen megrongálta a falakat.

Lukáts Jenő dr. aradi főorvos balesete a kigyulladt autogarázsban

Az autómotorból kicsöpögő benzint lángra-lobbantotta a főorvos kezéből kicsuszott lámpa — Izgalmas percek a benzinlángokban

Néhány nap alatt teljesen kiheveri égési sebeit a főorvos

Megdöbentő és könnyen végzetessé válható baleset történt szerdán este nyolc órakor a Str. Iosif Vulcan egyik házában. A szerencsétlenség híre percek alatt terjedt el a városban és rövid időn belül az érdeklődők egész serege kereste fel a *Therapia*-szanatóriumot, ahova a szerencsétlenség áldozatát, dr. Lukáts Jenő főorvost szállították. Az érdeklődőket csakhamar megnyugtatták a *Therapia* orvosai, akik közölték, hogy *Lukáts Jenő dr. állapotánem súlyos az általános szünpátiának irrendő főorvos rövidesen felgyógyul.* A szerencsétlenség részleteiről az alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* tudósítója:

Dr. Lukáts Jenő — mint minden este — autójával ma este is a Str. Iosif Vulcan 6. szám alatt lévő házba hajtott, hogy a gépkocsit a garázsban elhelyezze. *Az autóban ült a főorvos felesége és kisleánya is.* Mindketten még az uccán kiszálltak az autóból. Lukáts dr. pedig a géppel a garázsba hajtott, hogy a garázból távozni akart, észrevette, hogy a *benzin-csapból folyik a benzin és ezért közelebbről megvizsgálta a motort.* Meggyújtotta a garázsban lévő, hordozható villanylámpát, majd pedig fel emelte az autó hűtőjének fedelét és a lámpával világítva kereste a hibát.

A lámpa azonban kicsuszott kezéből, a motorba esett, aminek következtében a körte eltört és a még izzásban lévő szén-szálok meggyújtották a kifolyt benzint, amely pillanat alatt lángrobbant.

Lukáts dr. azonnal segítségért kiáltott és menekülni akart, de ekkor már körülvették a lángok. A benzin ugyanis még előzőleg a motorból a padlóra folyt, a lángok pedig csakhamar a padlón lévő benzint is átcsaptak, úgy hogy Lukáts dr.-t valóságos lánggyűrű vette

körül. Időközben a főorvos felesége és kisleánya bement az udvarra, mert feltűnt nekik, hogy Lukáts dr. még nem jött vissza a garázból. Az udvaron figyelmesek lettek a segélykiáltásokra és észrevették a garázsban felcsapó lángokat. *A borzalmas látvány annyira meg-*

Gustav Fröhlich

író, tanácsadó,

Camilla Horn

tündökölő,

A közönség

jókedvű...

Mégis szép az élet!

Holnap a **SELECT**-ben!

döbentette és megrendítette a főorvos nejét, hogy elájult, a kisleány pedig sírva szaladt az udvarban lévő lakásokba, hogy segítséget hívjon.

Mindez pillanatok alatt játszódott le. A házmaster ekkor már elősietett, egy veder vízzel rohant a garázsba — azonnal hozzáfert az oltáshoz. A víz pillanatra meg is törte a lánggyűrűt, amely elállta az orvos útját, úgy, hogy Lukáts Jenő dr.-nak sikerült kiszá-

A LEGJOBB

HASHAJTÓ!

A KOPROL hashajtó csokoládé — amely a vért is tisztítja — nagyon rövid idő alatt gyorsan és fájdalom nélkül hat. A KOPROL kellemes ízű és ezért előszeretettel veszik be úgy a gyermekek, mint a felnőttek.

KOPROL

Minden darabon rajta van a KOPROL név, utasítson vissza minden utánzatot.

badulnia a garázból. Az egyik háztartásbéli alkalmazott időközben a szomszádban lévő *Therapia*-szanatóriumba szaladt, ahonnan a tűzoltóságra telefonált.

Lukáts Jenő dr., — aki ritka lelkierővel tett tanúságot — nagy fájdalmi ellenére, saját lábán ment át a szanatóriumba, ahol azonnal ápolás alá vették. Rövidesen megérkezett dr. Róth Marcell egyetemi magántanár, aki Heróth Marcell társaságában vizsgálta meg. Az orvosok megállapítása szerint Lukáts Jenő dr. főképpen

karján és kezén szenvedett súlyosabb égési sebeket. A láng szerencsére mellét és arcát nem érte.

Lábán szintén található égési sebek, de ezek könnyebb természetűek.

A Str. Iosif Vulcan 6. számú ház előtt rövidesen hatalmas tömeg gyűlt össze, amely izgatottan tárgyalta a történeteket. Csakhamar megérkeztek a tűzoltók is, akik a lángban álló garázból kivontatták az égő autót.

A *Therapia*-szanatóriumot még az este folyaman dr. Lukáts Jenő személyes ismerőse barátja kereste fel, akik aggódva érdeklődtek a főorvos állapota iránt. A szanatórium várótermében a kora éjszakai órákig ültek a hozzátartozók és ismerősök, akik a betegszobából érkező híreket várták. Az orvosok az érdeklődőknek megnyugtató választ adtak és közölték, hogy dr. Lukáts Jenő állapota nem súlyos és a gyógyulás előreláthatólag rövid időn belül bekövetkezik.

CENTRAL! Premier!

Conrad Veidt

monumentális filmje

Az örök vándor

(A bolygó zsidó)

Ez a film a modern kinematográfia remekműve és messze felülmúlja az összes eddigi hatalmas filmalkotásokat.

Jegyelővétel! Telefon 2-46.

SELECT: Ma utoljára!

Csak téged akarlak!

Zenés, énekes vigjáték. Főszereplői

Nagy Kató, Karl Ludwig Diehl,
Jessie Vihrog, Theodor Loos,
Hans Brausewetter.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

május 4-14.

50%-os utazási kedvezmény április 28-tól május 22-ig a vásárlagazolvány felmutatása ellenében.

Cserépkályhák

(raktáron levők újratervezés folytán) leszállított árban. Távarétküzhelyek javítása és átrakása, cserépkályhák javítása és átrakása a legújabb takarékos tüzelési rendszerre, valamint fűtence falburkolatok készítése szakemberrel és jutányos árban. Teraszokba kereti vázák különböző nagyságban és árban bezereszhetők az 1869. óta fennálló **BALOGH** ARAD, Strada Cuza Voda 501

Az alkalmazottak jövedelmi pótdóját a munkaadó havonta vonja le a fizetésekből

Caba Gyula aradi adminisztrátor felvilágosításai az új adótörvényről

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság ma kapta meg a pénzügyminisztériumtól az adótörvények reformjáról szóló törvény végrehajtási utasítását, amely részletes direktívákat tartalmaz az 1934—35-ös évre kiszámítandó adókról, amelyeknek kulcsait a törvény megváltoztatta. Többek között eltörölte az összjövedelmi (globális) adót is, amelynek helyére az egyenesadó utáni pótdójt vezeti be és ennek kiszámítása nehezebb munka, mint a globális adó megállapítása volt.

A tegnap érkezett végrehajtási utasításról beszéltünk Caba Gyula adminisztrátorral, aki kijelentette munkatársunk előtt, hogy a jövedelmi adó után számítandó pótdójt (szuperkvóta) a fix fizetésű személyektől havonta vonandó le és a 4. illetve 8. százalékos alkalmazotti adó alapján számítandó.

Hogy miképpen történik a fizetések adójánál az új adópótlék kiszámítása, erre vonatkozólag egy gyakorlati példával szolgálunk: Egy alkalmazott havi bruttó fizetése 4000 lej. Ebből a 4000 lejből leszámítandó legelőször is 10 százalékos a nyugdíjalapra, illetve az az összeg, amit tényleg a nyugdíjalapra fizet az alkalmazott, de amely 10 százaléknál nagyobb nem lehet. Ez esetben a leszámítás összege 400 lej és így marad 3600 lej. Ebből lejön a létminimumra törvényesen megállapított havi 750 lej, marad tehát 2850 lej. Most 4 százalé-

kos fizetési adó címen leütünk 114 lejt, marad 2736 lej, továbbá utadó címen 9 lejt, ami után marad 2727 lej. Ebből az összegből most már 30 százaléknak megfelelő 718 lej leütése után 2009 lej az adópótlék alapját képező havi összeg, melyet ha 12-vel megszorozunk, az évi adópótlék-alap 24.108 lej lesz. Minthogy pedig a törvény 10. szakaszában között táblázat tekintetbevételével ennek az összegnek évi adópótléka 216 lej, melyet 12-vel el kell osztani, ennél fogva végeredményében 18 lej lesz a 4000 lej után fizetendő havi adópótlék, amelyet a fizetési jegyzékbe be kell venni és be kell fizetni az elemi adóval együtt, mely célból a fizetési jegyzékben egy külön rovatot kell nyitni.

Az adópótléknak a törvény 10. szakaszában között táblázata a jövedelem összegét megfelelően fokozatosan növekedő százalékban állapítja meg és pedig úgy, hogy az évi 20.000 lejen aluli jövedelem mentes a jövedelmiadó alól, 20.000 lejnél 0,8 százalék, vagyis 160 lej, 30.000 lejnél 1 százalék, vagyis 300 lej, 40.000 lejnél 1,15 százalék, vagyis 460 lej, 60.000 lejnél 1,5 százalék, vagyis 900 lej, 80.000 lejnél 1,9 százalék, vagyis 1520 lej, 100.000 lejnél 2,3 százalék, vagyis 2300 lej és így tovább, úgy, hogy 1.000.000 lejnél 15,5 százalék, 5.000.000 lejnél 22 százalék, 5.000.000 lejen felül pedig 30 százalék. A táblázatban megállapított fokozatos adózást nem alkalmazzák a tőkekamatadónál, ahol az adópótlék általánoságban 3 százalék.

Terjed a vörhenyjárvány Aradon

Az egészségügyi bizottság ülése

Aradváros. egészségügyi bizottsága szerdán délben tartotta április havi rendes ülését, amelyen Cucu Vazul dr. városi főorvos tett jelentést a járványos betegségeknek április félhavi terjeszkedéséről. A hivatalos jelentés szerint a vörhenyjárvány terjedése egyre jobban észlelhető és a hivatalosan bejelentett megbetegedések száma 26-ről harminckettőre ugrott fel. Ugyancsak két diftériás beteget is ápolás alatt tartanak. A vörhenyes megbetegedések főleg gyermekek között fordultak elő és tekintettel arra, hogy az esetek legnagyobb részét a Str. Capitan Ignatból szállították be az aradi gyermekkorházba, a városi egészségügyi hatóságok feltevése szerint ebben a pernyávi városrészben kereshető az aradi vörhenyjárvány fészke.

Egyébként itt írjuk meg, hogy az aradi zsidó hitközség, valamint a zsinagóga melletti nyilvános étterem érdekeltségei azzal a kéressel fordultak a városi egészségügyi bizottsághoz, hogy jelöljön ki új, hatóságilag megszabott uccaterületeket a hivatalosan nyilvántartott prostituáltak számára, mert a jelenlegi uccák körletébe éppen a zsinagóga esik bele és a hívőket, akik a templomba igyekeznek, igen gyakran frivol módon háborgatják. Ugyanehhez a bejelentéshez csatlakoztak a környékbeli étteremtulajdonosok is, akik vendégeik felháborodását tolmácsolták. A városi egészségügyi bizottsága méltányolta az elhangzott kívánásokat és olyértelemben döntött a kérdésben, hogy új uccákat fog kijelölni a prostituáltak használatára.

Színház—Művészet—Irodalom

* A színház olcsó jegyár-akciójának sikere. A színház igazgatósága áthidalta a gazdasági válságot. A jövőben ugyanis a színházban 30, 20, 15, 10 és 6 lejes helyárak mellett tekintheti meg a közönség a társulat bármely előadását. Ma este már a „Helyet az ifjuságnak”, de a „Kék Duna” pénteki premierje is az olcsó árak mellett kerül színre. Mindkét darab újdonság. A „Helyet az ifjuságnak” Fodor László és Lakatos László briliáns sikerű vígjátéka arról a fiatalemberről, aki egy merész trüffel karriert tud még csinálni. Ajánlatos, ha jegyét mielőbb megvásárolja, mert természetesen a jobb jegyekért mindjárt megindul a tülekedés.

Balázs Magda kozmetikai intézetében

Bulev. Reg. Ferdinand 19. szám alatt végleges hajszál és szemölcs eltávolítás villannyal. Száraz, színtelen bőr megszépítése, tégporos arc kezelése. Test-masszázs, helyi fogyasztás legújabb amerikai módszer szerint, állandó ovsósi feltételyel. Olcsó árak, bérletrendszer. Tanítványok kiképzése. 1380

* A Kék Duna premierje: pénteken. A „Kék Duna”, a budapesti Király Színház bombasikerű újdonsága gyönyörű példája az egykori valceros világ csipkefinom zenei szépségeinek, a hangulatos szentimentalizmusnak és a rózsaszínű romantikának. A Szendrey-szintársulat már Timisoarán nagy siker jegyében mutatta be ezt a ragyogó operettet, ami pénteken Aradon is parádás előadásban kerül színre és fut műsorán még a következő napokon is.

Szörme bundák, téli-kabátok nyári gondozását

szakszerűen, villanyerőre berendezett porológéppel, felelősség mellett vállalja

ENGELHARDT FERENC szűcs
Str. Eminescu 1. Vadászúrt-szálló épület. 1280
Ezüsttrókéák érkeztek

A CFR minden ünnepen életbelépteti az ötven százalékos kedvezményt

Fokozott ellenőrzés a vonatok étkező-kocsijaiban

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elrendelte, hogy a kalauzok a jövőben fokozottabb mértékben ellenőrizzék a harmadosztályú utasoknak az étkezőkocsikban való tartózkodását. A rendelet nyomán most szigorúan alkalmazzák azt a régebben kiadott utasítást, amely szerint harmadosztályú utasok csak déli fél 1-től délután 2 óra 40 percig, délután fél hattól félhétig és este kilenc órától tizig vehetik igénybe az étkezőkocsikat.

Az ünnepek alatt egyébként jelentősen megnövekedett a vasúti forgalom, amit az ötvenszázalékos kedvezménynek tulajdonítanak. A vasúti vezérigazgatóság ezért elhatározta, hogy *valamennyi ünnepen életbelépteti ezt a kedvezményt*. A CFR június 6-tól július 1-ig ötvenszázalékos utazási kedvezményt nyújt a Bucuresti-i testnevelési kiállítás látogatóinak. Bucurestibe a teljes jegyet kell megváltani, amelyet azután a kiállításon lebélyegeznek. Al lebélyezett jegy visszafelé érvényes.

* Habsburg-főherceg színpadi sikere Budapesten. Budapestről jelentik: Főkeelő és rendkívül nagyszámú közönség előtt mutatta be a Beivárosi Színház József Ferenc dr. királyi herceg „Columbus” című történelmi színművét, amelyet — mint emlékeztet — néhány év előtt a szegedi Városi Színház játszott sorozatosan és felejtetetlen sikerrel. A vezető szerepeket Beregi Oszkár, Nagy György, Apáti Imre és Baróthy József játszották. A közönségnek nagyon tetszett a darab és hálásan tapsolt a főhercegi szerzőnek s a szereplőknek egyaránt.

A fokozott visszavándorlások miatt csökken Amerika lakossága

Washingtonból jelentik: Ellis Island, az Egyesült-Államokba bevándorító nép első és legemlékezetesebb állomása, ma már nem az újvilág megélhetési alkalmainak kapuja. Most történt meg ugyanis Amerika történetében először, hogy Ellis Islandon keresztül az Egyesült-Államok több embert vesztett, mint amennyivel lakossága bevándorlás révén szaporodott.

Ennek a ténynek magyarázatát két tényező adja. Az egyik a példátlan ipari pangás, a másik a bevándorlási törvények szigorúsága. A kvótatörvénynek nagyon kevés köze van a dologhoz, mert a kvóta által megengedett számnak csak öt százaléka jött be. A kvóta alapján ugyanis egy esztendőben 153.000 ember jöhetne be Európából, Ázsiából és Afrikából, a valóságban tavaly mindössze 7793 új bevándorló jött. Új törvényhozás nem történt, amely a bevándorlók számát csökkentette volna, az azonban igaz, hogy az egyes országokban működő amerikai konzulok csak abban az esetben adhatják meg a beutazási engedélyt, ha bizonyos, hogy a bevándorló jelölt nem fog az állam terhére lenni. Eszerint a bevándorló jelöltnek előre be kell igazolnia, hogy itt meglesz a megélhetési lehetősége. De még ezen a téren is akadályok merülnek fel, mert a törvény tiltja a szerződéses alapon való bejövetelet, aki tehát előre ilyen alapon kapott munkát, amiatt nem kapja meg a vízumot.

1933-ban összesen 23.068 ember jött be az Egyesült-Államokba, de ebben a számban úgy a kvótába eső, mint a kvótán felüli jövevények benne vannak.

Városi Színház.

Szenzációs újítás: minden előadásban 30, 20, 15, 10, 6 lejes

olcsó mozi helyárak.

Helyet az ifjuságnak

Fodor László és Lakatos László vígjátékújdonasága.

KÉK DUNA

Operettpremier JOHANN STRAUSS életéből

Csütörtök

Vas. d. u. 6 órákor

Péntek

Szombat

Vas. d. u. 3 órákor Este 9 órákor

— Érdekes probléma felett kell döntenie az aradi bíróságnak. Sanislav Miklósné, az aradme gyei Cherechiu községbeli lakosnő kérvényt nyújtott be a siriai járásbírósághoz, amelytől kérte, rendezze a közötté és férjének két fivére között fennálló vagyoni helyzetet. Elmondja, hogy a három fivér birtoka közös. Férje a világ-háboru elején bevonult és fogságba esett és sógorai most kismimizik a közös vagyon résző részéből. Megfelelő bírósági ítéletet kér érdekei védelmére. Pontosan ugyanebben az időben futott be a bírósághoz a másik kérvény, amelyet Sanislav György, az egyik fivér nyújtott be. Ebben közli, hogy testvére, Sanislav Miklós 1914-ben elesett a galíciai fronton és ennek igazolására két tanút: Répás Tódor és Stanca Vasil cherechiui lakosokat jelenti be. Kérte testvéreinek holtjánnyilváníását, miután fontos anyagi érdekei kívánják ezt meg. A két ügyben az aradi járásbíróságnak kell döntenie és most az a furcsa helyzet állott elő, hogy egy bírósági fórumnak kell eldöntenie valakiről: elesett-e a háboruban, vagy pedig orosz fogságban van, mint ahogyan azt felesége állítja. A kétségtelenül érdekes tárgyalást a napokban tartják meg.

Ahol a szarvasok úgy szaporodnak, mint másutt a házinyulak

Ujkaledoniáról azt mondja egy leírás, hogy valóságos paradicsoma a vadászoknak, főleg pedig azoknak, akik szarvasokra szeretnek vadászni. A leírás szerint 1880-ig a szarvas Ujkaledoniában egészen ismeretlen volt. Ebben az esztendőben egy állatkedvelő ember egy szarvaspárt importált. Azóta a francia gyarmatot valósággal előzönlük a szarvasok, úgy, hogy a lakosság igen sokat panáskodik, mert a mezőgazdasági termelést a szarvasok erősen rongálják. A hatóságok röviddel ezelőtt egészen korlátlanná tették a szarvasvadászatot. A közlés szerint a szarvasok az említett gyarmaton úgy szaporodnak, mint másutt a házinyulak.

— Gaál Franciska félórás szünetet kér a filmgyárban, hogy esküvőjére elmehessen. Budapestről jelentik: Gaál Franciska a legelfoglaltabb pesti színésznő egyike. Nem titok: Gaál Franciska még e hét folyamán férjhez megy Dajkovich Istvánhoz, aki a művészno legrégibb és leghűbb tisztelője. Hogy a polgári esküvő hol és mikor lesz, azt egyelőre senki se tudja. Azt mondják, hogy a népszerű színésznő félórás szünetet fog kérni a filmgyárban, autójával beszalad Pestre és ezalatt tartja majd meg esküvőjét, amely — ohaja szerint — minden feltűnés nélkül, a legnagyobb csendben fog lefolyni. Az anyakönyvvezetőnél lefolyt hivatalos aktus után a művészno visszatér a műterembe, hogy tovább folytassa a munkát. Ilyen rabságban élnek a sztárok, a közönség kedvencei, akiknek arra is alig jut idejük, hogy — a saját esküvőjükre ehmenjenek.

Olesó és jó tűzifák!
100 kgr. fűrészelt fa Lei 38.—
Egy ől 480.—
AUFRICHT-fatelepen Cal. Victorial 1-2.
Telefon 69. 1384

— Kosztolányi Dezső nagyszerű erdélyi körútja. Kosztolányi Dezső, a kitünő író és költő néhány nap óta Erdélyben jár. Targul-Muresen rendezett szerzői estét hatalmas siker mellett, majd Clujra utazott, hogy ott is felolvasó estélyt rendezzen. Erdélyi körútja során több nagyobb várost meglátogat s előrelátható, hogy mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják tisztelői és olvasótáborának nagyszámu képviselői.

— Izületi csuznál és ischiásnál, neuralgikus és arthirikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűz, reggel éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít.

Teljesen megbízható fordításokat csak hiteles fordító készíthet!

Keressze fel irataival 1881

T. SELEGIAN tanár, törvényszéki hites tolmács és fordító irodáját

a Kereskedelmi Iskolák épületében (Kulturpaleta mellett) földszint, balra első ajtó. Hivatalos órák: d. a. 11—1, d. u. 5—7 óráig.

— Vasutasok követték el a merényletet a párisi gyors ellen. Bécsből jelentik: A párisi gyors ellen elkövetett merénylet ügyében megindított nyomozás még mindig nem vezetett eredményre, sőt az őrizetbe vett Baumgartner vasúti segéd munkást is szabadlábra helyezték, mert sikerült alibit igazolnia. Valószínűnek tartják, hogy a tettesek nem helybeli lakosok. A nyomozás megállapításai szerint a sín eltávolítása a pályatrésről, oly szakszerűen történt, hogy ebből következően a merényletet csakis elbocsájtott vasutasok követhették el.

— Fák ünnepe Lipován. A lipovai kereskedelmi, gimnáziumi és elemi iskolák tanulói együttesen tartották meg a „Fák Napja”-t nagyszombaton. Ez alkalommal az iskolák vezetői: Wepper Károly keresk. iskolai, Russu György gimnáziumi és Tiru Demeter elemi iskolai igazgató, valamint Izdraila Péter polgármester vezetésével a lipovai erdőbe mentek. Az ünneplőkhoz csatlakoztak Cotta Vasile főerdőmérnök, az erdőhivatal vezetője és Deutsch Dezső faiskola-tulajdonos, az ismert pomológus is. Izdraila Péter polgármester az erdei és gyümölcsfák nemzetgazdasági fontosságáról tartott hatásos beszédet és a tanulóifjúság lelkére kötötte a fák iránti szeretetet. Cotta Vasile főerdőmérnök magvas beszéd keretében ismertette az erdőkultúra nagy fontosságát, majd a tanulók közül kilencen alkalmi verseket adtak elő. Ezután Deutsch Dezső pomológus utasítása mellett a tanulók több ezer akác- és fenyőfacsémét ültettek el a fuvószemek hangjai mellett. A tanulókat a város vezetősége és a főerdőhivatal vezetője látták vendégül.

— Műsoros estély Chisineu. Chisineu-Crisről jelenti tudósítónk: A „Lyra” dalegylet nagyszerű műsoros estélyt rendezett a chisineu-crisi Casino nagytermében. Az estély nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében folyt le s a „Lyra” dalárda előadott dalaival nagy sikert aratott. A publikum meleg ünneplésben részesítette Ruja igazgatót, a dalárda ambiciózus fiatal karnagyát, valamint a dalegylet tagjait. Nagyon ügyesen szerepeltek egy kis vígjáték keretében, valamint szavalatokkal és monológokkal: Stana Maria, Tataru Runa, Lordos Gheorghe, Nuti Mihai, Tangu Petru, Blagan Ioan, Serban Alexi, Sferdian Gheorghe. Műsor után kitünő hangulat közepette reggelig tartó tánc kezdődött.

— A lipovai „Doina” alkalmi mulatsága. A lipovai „Doina” román dalegylet a görögkeleti husvét másodnapján nagyszerű mulatságot rendezett a Japán-szálló termeiben. A mulatságon, amelyen Lipova román intelligenciája teljes számban megjelent, kitünően szórakozott és sokat tapsolt a lelkesen szereplő vegyeskarnak és a tréfókkal szórakoztató műkedvelőknek. A megjelent közönség a legjobb hangulatban töltötte együtt az órákat és csak a késő reggeli órákban távoztak a mulatságról. A rendezés munkáját Tamsa Sándor, az egylet agilis elnöke végezte a rendezőgárdával karöltve.

— A „Vörös Kereszt” vezetősége felkéri mindazokat a hölgyeket, akik az ápolónők tanfolyamára beiratkoztak, hogy pénteken délután 5 órakor jelentkezzenek a teológiai akadémián mindazokkal az okmányokkal, amelyek tanulmányaikat és képzettségüket igazolják.

— A lipovai Polgári Dalkör közgyűlése. Vasárnap délután a lipovai elemi iskola dísztermében tartotta meg a lipovai Polgári Dalkör rendezési közgyűlését. Ugy a pártoló-, mint a működő tagok szép számban jelentek meg és megjelent az egylet diszelnöke: Toperczer Imre főállatorvos is. Szabó Imre, az egylet agilis elnökének megnyitóját után felolvasták a különböző jelentéseket, amelyekből kitűnt, hogy az egylet most is, mint a múltban, régi tradíciójához híven, a hetvenöt éves múlt jegyében munkálkodott és ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legszebb sikereket érte el. A megválasztott tisztikar teljes számban helyén maradt, csupán a választmányt bővítették ki három taggal és a szertárosok személyében történt változás.

Dalos-különvonat Belgrádba

A timisoarai szerb dalárda és a timisoarai Hazamir zsidó dalárda 1934. április 20-án különvonattal Belgrádba utazik. Indulás 1934. április 20-án délelben, visszaérkezés április 24-én reggel. Ár: Kollektiv utlevél-, vasut- és vizumköltségekkel egyetemben 550 lej. (Az ár Timisoara—Timisoara utvonatra értendő.) Jelentkezni lehet: Az Aradi Közlöny főkialakító társaságban, telefon: 151. az Erdélyi Hirlap kiadóhivatalában és Sándor Ferenc menetjegyirodájában. A kollektiv utlevélhez szükséges iratok: 1. állampolgársági bizonyítvány közjegyzői másolat, 2. személyazonossági igazolvány.

Jelentkezési határidő 1934. április 16. este 6 óráig.

Figyelmeztetjük az utazó közönséget, hogy ezen terminus után a kollektiv utlevélbe sem mi körülmények között nem áll módunkban felvétetni. Tehát ajánlatos mielőbb jelentkezni!

Első eredmények

a budapesti ökölvívó Európa-bajnokságról

Budapestről jelentik: Szerdán este 8 órakor tartották meg a Városi Színházban az ökölvívó Európa-bajnokság versenyt. A versenyen megjelent Horváth Miklós magyar kormányzó a fiávat együtt, Huszár Aladár főpolgármester, a diplomáciai kar számos képviselője, közöttük Mackensen német és báró Hannet osztrák követek. Az ünnepélyes megnyitás 13 nemzet résztvevőinek felvonulásával kezdődik. Kankovszky Arthur a magyar ökölvívó szövetség nevében üdvözölte a kormányzót, majd angol és német nyelven a külföldi versenyzőket. A versenyzők elvonulása után megkezdődött a küzdelem, amelynek eredményei a késő éjszakai órákig a következők:

Bantam-súlyban, Enekes (magyar) pontozással győzött Mischmann (osztrák) ellen, Palmer (angol) pontozással Urbani (olasz) ellen, Rothholz (lengyel) pontozással Freymuth (eszt) bajnok ellen és Sandu (román) pontozással Weinhold (német) ellen. — Bantam-súlyban: Case (angol) bajnok pontozással győzött Kabi (eszt) bajnok ellen. — Pehely-súlyban: Ulrich (cseh) bajnok pontozással Treadaway (angol) ellen, Kaestner (német) pontozással Seeborg (eszt) ellen, Bandavelli (olasz) pontozással Jaro (osztrák) ellen és végül — könnyű súlyban: Harangi (magyar) pontozással Kemp (angol) ellen.

— Az Iparos Kulturház ismeretterjesztő előadásai. Vasárnap délelőtt 11 órakor az aradi Iparos Kulturház nagytermében ismertető előadásokat tartanak a nemrégiben életbe lépett és az összes adózókat közelről érdeklő törvényekről. A forgalmi adótörvény módosítását Reinhart Gyula, az Iparos-Otthon elnöke ismerteti a közönséggel, míg az egyenes adó és illetéktörvényről Gabos Jenő dr. az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete ügyésze tart ismertető előadást.

— A csikágói világkiállítás kétségtelenül egyike az elmúlt év legjelentőségesebb eseményeinek. A rendkívüli siker arra késztette a rendezőseget, hogy a kiállítást 1934-ben is megnyissa és a világ minden részéből jövő néhány millió látogatónak alkalmat nyújtson arra, hogy megismerhesse a csodálatos kiállítási csarnokokat és a számtalan látványt, amelyet „A fejlődés egy évszázada” cím alatt foglalnak össze. A Hamburg—Amerika Linie is az ügy szolgálatába állítja kipróbált utazási szervezetét és számos egyéni és társasutazásokat rendez az Egyesült Államokba, amelyeknek első sorban a világkiállítás meglátogatása a célja, de ezt egybekötve New-York, Washington, a Niagara-vizesés és Amerika egyéb érdekes pontjainak meglátogatásával. Mint az előző esztendőben, ugy az idén is egy speciális romániai társasutazást rendeznek a „Deutschland” gőzessel, amely július 23-tól aug. 26-ig tart. A különösen mérsékelt részvételi árak folytán a HAPAG a legszelesebb köröknek alkalmat nyújt, hogy megvalósítsák életük nagy álmát: Amerikának a korlátlan lehetőségek hazájának meglátogatását. Felvilágosításokkal és prospektusokkal a Hamburg—Amerika Linie képvisellete szolgál: Künstler utazási és vizumirod. Arad, Boulevard Regina Maria 24.

— A „Vörös Kereszt” vezetősége közli a divatszalonok tulajdonosaival, hogy abban az esetben, ha tanulóleányokra van szükségük, akkor forduljanak a „Vörös Kereszt”-hez, amelynek vezetősége megbízható, szorgalmas leányokat ajánl tanulóknak.

— Leleplezett lakirok. A lakirok „csodálatos” trükkjeiről rendkívül érdekes leleplező cikket közöl a „Délbáb” új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, filmrportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, számtalan népszerű színházi cikket és közel száz képzet talál az olvasó a „Délbáb”-ban.

SPORTKÖZLÖNY

Összeállították a román válogatott keretét, amely szombaton és vasárnap mérkőzik a cseh Bohemians-sal

Szombaton meccsel a Juventus a CAO-val

Bucurestiből jelentik: Április 29-én nagy erőpróbája lesz a román válogatott csapatnak, ugyanis most már véglegesen ezen a terminuson kerül lebonyolításra Bucurestiben a román-jugoszláv válogatott mérkőzés, amelynek győztese a római világbajnokság tizenhatos döntőjébe kerül. A román válogatott különös gonddal kíván erre a nagyfontosságú mérkőzésre készülni és ezért szombat-vasárnapra nagy triált rendez, amelyen a válogatott keret egy-egy csapata meccsel a tréningpartnerül választott cseh Bohemians-sal. A válogatott keret, amelyet a kétnapos meccsre összeállítottak, a következő:

Kapusok: Burdan, Püllök, P. Radulescu.

Hátvédek: Bürger, Chiroiu II., Sucitulescu, Albu és Sfera.

Fedezetek: Robe, Dehelean, Albert (ILSA), Steinbach, Moravetz, Cuiedan, Borbély II., Borbély I., Constantinescu.

Csatárok: Bindea, Beke, Ploesteanu, Barátki, Sepi, Ale Popescu, Klimek, Valcov III., Petre Dobai, Fried, Bogdan és Barbu II.

Nem szerepelnek a válogatott Vogl a Juventusból, valamint a CAO-ból Juhász, Kovács és Bodola, akik amúgy is Bucurestiben lesznek szombaton, ahol az öszi mérkőzéstől Juventus-CAO nemzeti bajnoki meccset játszóak le. Meglepetés Zombori, Kotormány és Hrehuss kihagyása a válogatott keretből, akik a Bucuresti-i meccseken gyengébben játszottak.

A szövetség felhívja az egyesületek figyelmét, hogy amennyiben a válogatott keretben szereplő játékosok szombaton vagy vasárnap akadályoztatva volnának, úgy azt távriatilag közölnék a központtal.

Pop Marian ezredes lesz a zsürielnök a nemzetközi vívóversenyen

Hatalmas az érdeklődés sportkörökben a négyes kardcsapatverseny iránt

Ma este 9 órai kezdettel kerül lebonyolításra a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében az első nemzetközi vívóverseny, amely az aradi versenyzőkkel a békéscsabai bankvivőket állítja szembe. A két csapat a következő összeállításban fog kiállni:

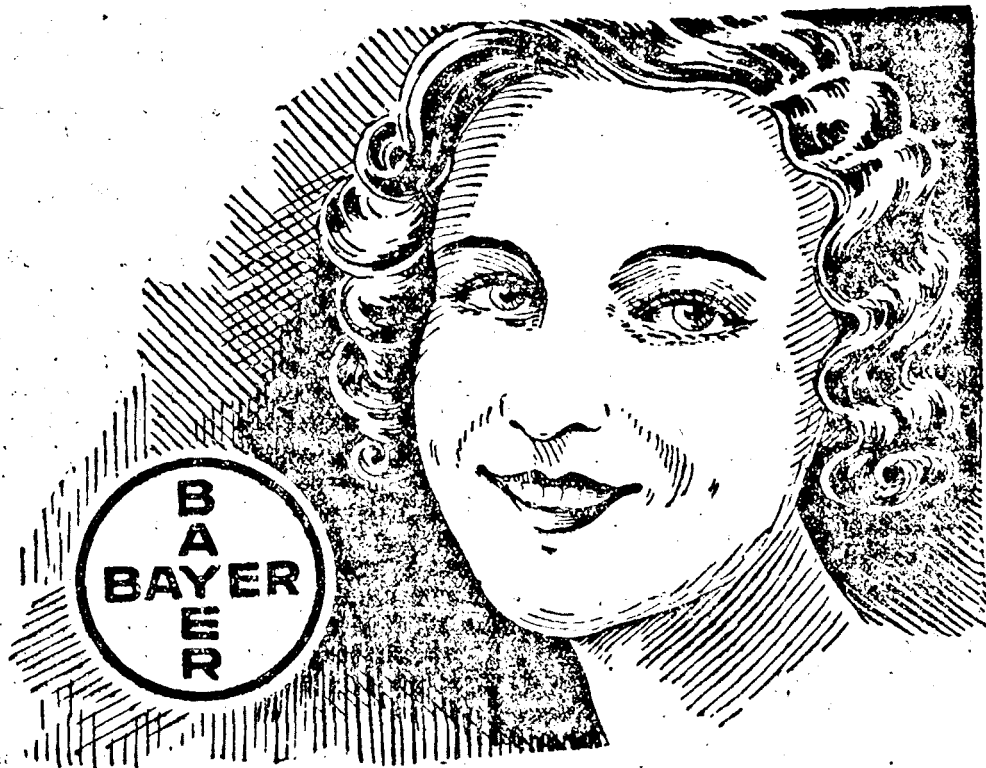
Békéscsaba: Boross Pál, Viski, Szederkényi és Karácsanyi.

Hakoah, Arad: Altmann Endre, Fränkl Gyula, dr. Bánfi András és Weinberger István.

Szerdán délután érkezett meg Pop Marian alezredes, a Vívószövetség titkárának távirata, amely szerint Pop alezredes elfogadta az aradiak meghívását és vállalta a zsürielnöki tiszteletet. Pop Marian közreműködése a zsüriben garancia a verseny sima lefolyására. Ugy a zsürielnök, mint a békéscsabai vívók ma délután érkeznek Aradra és az esti verseny, de különösen a volt kiváló futballista, Boros szereplése iránt sportkörökben érthetően nagy az érdeklődés. Az aradi vívók felkészülten várják a nagyjelentőségű összecsapást és remélhetőleg győztesként is fognak kikerülni az érdekes küzdelemből.

O Brádon győzött, Déván kikapott a Transylvania. A Transylvania kitűnő együttese, amely vasárnap Bucurestiben meccselt az Unirea-Tricolor ellen, visszafelé jövet, hétfőn Déván játszott a Corvinnal, kedden pedig Brádon, a helyi csapattal. Dévan 3:1 arányban vereséget szenvedtek az aradiak, de Brádon 4:1 arányban legyőzték ellenfelüket.

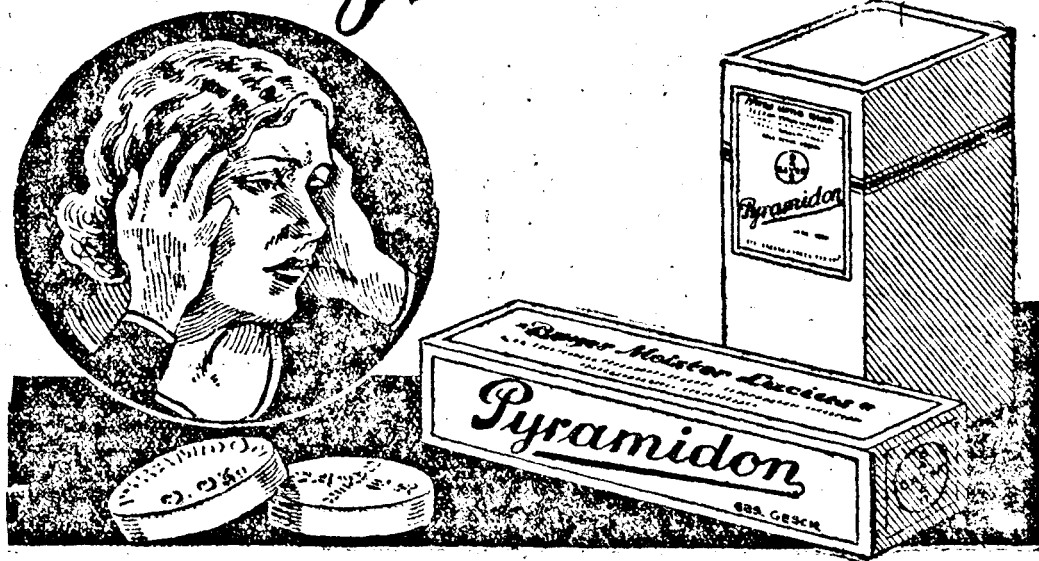
O Bejelezte turáját a miskolci Attila. A miskolci proficsapat utolsó turameccsét St. Gallenben, az ottani FC ellen játszotta és 2:0 félidő után, 3:0 arányban győzött.

S Z É P — É S M I N D I G V I G !

Igy kívánjuk mi férfiak a nőket. **MINDIG**, ez a fontos, mert hiszen manapság a nő részére oly egyszerű a fejfájást és roszullétet mellőzni! Már egy Pyramidon-tabletta alkalmas arra, hogy életkedvet és jóérzést szerezzen. De csak a Bayer-kereszttel ellátott eredeti Pyramidon.

Pyramidon

O Ninesen már jegy az osztrák-magyar mérkőzésre. A vasárnap Bécsben lebonyolításra kerülő osztrák-magyar válogatott labdarúgó mérkőzés iránt az osztrák fővárosban olyan nagy az érdeklődés, hogy az ülőhelyek már teljes egészében elfogytak, állóhelyek is már csak korlátozott számban vannak.

O Skóciába és Írországba hívják a Rapidot. A bécsi csapat augusztusra Skóciába és Írországra kapott meghívást és egyelőre a következő fix meccsei vannak: augusztus 13.: Glasgowban, a Rangers ellen; augusztus 15.: Edinburghban, a Hearts of Midlothians ellen; augusztus 19.: Dublinban, a Bohemians ellen és augusztus 21.: Belfastban, a Celtic ellen.

O A bírótétel felhívása. Az aradi futballbírók testülete felhívja tagjait, hogy azon gyakorlóbírók, akik disztribútorokká kívánnak előlépni, 200 lejtt, azon disztribútorok pedig, akik ligabírókká akarnak lenni, 300 lejtt fizessenek be folyó hó 17-ig a testület pénztárába, mert akik a fenti összegeket be nem fizetik, azok nem vehetnek részt május 6-án az előléptetési vizsgán.

O A Slavia a cseh bajnok. Vasárnap lebonyolították le a cseh bajnokság döntő jellegű mérkőzését a Slavia és a Sparta csapatai és miután a mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül zárult, a bajnokságot a Slavia nyerte.

A Stavisky-botrányban szerepet játszó óriás buvárhajó földkörüli utra indul

A „Surcouf“ csodálatos technikai felszerelése — Harc esetén tizennégy csőből ontja a pusztulást és halált

Párisból jelentik: A közeli napokban kifut a francia kikötőből a Surcouf, a világ legnagyobb tengeralattjárója, amelynek utja először Amerikába, onnan pedig Japánba vezet. A hajó földkörüli utjának programját már régen megállapították és újabb az ausztráliai vizekre is kiterjesztették.

Tíz héten át szeli keresztül-kasul az óceánt az óriási tengeralattjáró.

A Surcouf nevét eddig nem nagyon ismerte a nagyvilág. Nem tudták róla, hogy a francia tengeralattjárók legnagyobb hajója, egyben pedig a világ legnagyobb tengeralattjárója is.

Amióta a német Bauer megszerkesztette az első tengeralattjárót, azóta Németországban és Angliában állandóan nagyobb és nagyobb tengeralattjárók építési tervét készítették el. A Surcouf azonban minden eddigi tervet felülmúl s

hozza viszonyítva a világháború tengeralattjárói kicsi és primitív hajócskák.

Denemcsak legnagyobb U-hajója a világnak a Surcouf, hanem egyben a legtekélyesebb tengeralattjáró is. Építésének terveit már 1923-ban felvették. A hajóépítő mérnökök egész vezérkara dolgozott a terveken, amelyeket azután hosszú időre elzártak a francia tengerészeti minisztérium trezorjaiban. Nemcsak technikai természetű nehézségek miatt, hanem voltak bizonyos politikai megfontolások is, melyek útjában álltak az óriási buvárhajó megépítésének. Ezenkívül még azt is figyelembe kellett venni, hogy a terv megvalósítása rendkívül nagy összeget emészt fel. 1932-ben áthidalták valamennyi nehézséget és megépítették az óriás buvárhajót, amelynek ünnepélyes vízrebocsátása már hónapokkal ezelőtt megtörtént. Tizennégy torpedócsővel van felszerelve a Surcouf amelyet a szakértők igazi tengeri szörnynek neveznek.

Harc esetén 14 csőből ontja a pusztulást és a halált az óriás buvárhajó,

amelynek technikai tökéletességét jellemzi, hogy rövid három perc alatt száz méter mélységbe tud leereszkedni s ugyancsak három perc kell hozzá, amíg ismét feljut a tenger színére. Rendkívüli teljesítmény ez, amely lehetővé teszi, hogy a buvárhajó észrevétlenül közelébe férközhessen az ellenséges hajóknak. De kiváltotta a szakértők csodálatát a 110 méter hosszú buvárhajónak szinte lehetetlen manőverezési fürgesége is.

A hajó belső berendezése természetesen hadi titok. Bizonyos azonban, hogy egész sereg technikai újítást vezettek be s a francia szaksajtó a francia hajóépítő és hadászati technika csúcsteljesítményének mondja a Surcoufot. Nem érdektelen megemlíteni, milyen szerepet játszott az óriás buvárhajó a Staviski-botrányban. Staviskinak többek között azt is bűnül rójják fel, hogy nagy-

stilü kémkedést folytatott s egész sereg titkos iratot eladott külföldi hatalmaknak.

Az iratok között volt állítólag a Surcouf óriás buvárhajó terve is.

A francia sajtó idegesen regisztrálta az erre vonatkozó híreket s a közvélemény csak akkor nyugodott meg, amikor a hivatalos körök megállapították, hogy a Surcouf titkait nem árulhatták el idegen hatalmaknak. Ez már azért sem történhetett meg, mert a technikai berendezés leírását nem egy helyen őrzik, hanem 45 különböző helyen, különböző trezorokban s ha egyik-másik trezornak a titkát ki is lesték, a tervrajz részletei használhatatlanok, mert csak a 45 akta együttesen tud képet nyújtani az óriás buvárhajó technikai berendezéséről és konstrukciójáról.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A francia vasuti szakértő szerint 46 milliőról 24 millióra csökkent a CFR utasforgalma az utóbbi 5 év alatt

Az áruszállítás emelkedett — A legutóbbi évben 11 ezer millió lej bevétele volt az államvasútnak — Gaston Lever külföldi ellenőr feltűnéstkeltő jelentése

Feltűnéstkeltő hivatalos jelentés látott tegnap napvilágot a CFR 1933. évi üzleti és forgalmi eredményeiről. A tanulmányt Gaston Lever, francia vasuti szakértő az államvasút vezérigazgatójának, Mereuta Cézárnak ellenjegyzése mellett készítette és az rendkívül érdekes adatokat tartalmaz. *Gaston Lever tudvalevőleg a külföldi hitelezők megbízásából mint állandó pénzügyi szakértő működik a CFR mellett és ellenőrzi azt, hogy a két külföldi kölcsönből milyen összeget hogyan fordít Románia az államvasuti beruházásokra?* A francia ellenőr minden évben részletes jelentésben számol be a CFR működéséről. *Most megjelent referációjában megállapítja, hogy 1929-ben 38 millió utasa volt a CFR-nek és ez a szám 1932. január 1-től 1933. április 1-ig, tehát 15 hónapi időközben 24 millióra csökkent.* 1926-ban, amikor még jó gazdasági viszonyok voltak, 46 millió, 1927-ben és 1928-ban 40 millió volt az utasforgalom, amely 1931-ben 24 százalékkal, 1933-ban pedig újabb tíz százalékkal csökkent. Az 1930. évi adatokat összehasonlítva az 1933. évi utasok számával, a jelentés szerint, *50 százalékkal csökkent az államvasút utasforgalma.* Gaston Lever ennek okát *a falusi lakosság leszegényedésében látja,* amely a mezőgazdasági cikkek olcsóbbodásával is indokolható.

Érdekes, hogy a súlyos gazdasági viszonyok között is *az áruszállítás megközelítően sem csökkent ilyen horribilis mérvben, sőt 1933. április 1-től 1934. március 1-ig még növekedett is a CFR áruszállítása.* Az 1931-ik évben — összehasonlítva az 1930. évi forgalommal — csak 7.6 százalékkal csökkent, 1932-ben pedig — szemben az 1931. évi forgalommal — újabb egy százalékkal esett vissza az áruszállítás. *1933-ban növekedést állapított meg a szakértő.* A CFR vonalain szállított áruk súlyszerinti kimutatása 3.2 százalékkal haladta meg az előző évi, távolság szempontjából pedig 3.7 százalékos az emelkedés.

Külön fejezeteket tartalmaz Lever jelentése a CFR pénzügyi eredményeiről és kimutatja, hogy az 1933. év első hét hónapjában emelkedett, a következő öt hónapban pedig csökkent a vasút bevétele, habár a szállításra került áruk és anyagok mennyisége növekedett,

azonban az 1933. március 1-én életbelépett alacsonyabb szállítási tarifa leredukálta a CFR bevételét. A szállított anyagok 70 százaléka fa, petroleum, gabona, de a feladott összes áruk

A csikágói világkiállítás

az 1934. évben újra megnyitják.

Még soha nem volt egy amerikai utazás mint most.

Nagy romániai társasutazás 1934. július 23-tól

augusztus 26-ig. Árak: 376.50 dollártól.

Egyéni és társasutazások juniustól októberig.

Chikágón kívül meglátogatjuk Newyorkot, a Niagarát, Detroitot, Washington és Philadelphiat.

Egy utazás Amerikába a korlátlan lehetőségek hazájában felejthetetlen emlék marad.

Kérje a Chikágói prospektust és minden felvilágosítást a

HAMBURG—AMERIKA LINJE S. A. R.

képviselője:

KÜNSTLER UTAZÁSI ÉS VIZUMIRODA

Arad. Bul. Reg. Maria 24.

Telefon: 86.

Hol fordítsa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinánd 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig,
d. u. 3—7-ig.

és anyagok 36 százalékát teszi ki egyedül a petroleum.

Nagy figyelmét érdemel az 1932—33. üzleti év 15 hónapjáról készült veszteség-nyereségszámla, amely szerint a CFR-nek 11 milliárd 100 millió lej bevétele és ugyanannyi kiadása volt, tehát deficit nélkül zárta a 15 hónapos üzleti évet.

Az összes üzemi, a mozdony- és vagonjavítási, a pályafenntartási költségeket a vezérigazgató-ság nagyon lecsökkentette és Lever szakértő most nyomatékosan hangsúlyozza, hogy ezeket a kiadásokat okvetlenül fel kell emelni, mert a mostani színvonal meghagyása mellett súlyos következmények várhatók. Ezek a kiadások 8 milliárd 743 millió lejt tesznek ki. A CFR üzeméhez viszonyítva ez nem sok és Lever azt közli, hogy a vezérigazgatóság csak nagy erőfeszítéssel bírta az összes kiadásokat a bevételek nivójára leszállítani, úgy hogy a költségvetés egyensúlyát ne bolygassa meg.

Az 1934. évi eredményekről teljesen pontos megállapításai természetesen még nem lehetnek a szakértőnek, de az 1933. évvel összehasonlítva, *a bevételek emelkedéséről számol be.* Az 1933—34. évi belföldi áruszállítás 66 százalékkal, az exportáruk forgalma pedig 16 százalékkal nőtt az előző évvel szemben. Ez év februárban az abnormális időjárás miatt az áruszállításban visszaesés állott be.

= Májusban rendezti a kormány a hátralékos kivitelű prémiumok kérdését. A gabonakereskedők egyik égető és még mindig megoldásra váró problémája a hátralékos exportprémiumok kérdése, amelynek rendezése nélkül eredményes gabonakivitel aligha képzelhető el. A szakmai körök tudvalevőleg ismételtelen is intervenáltak az egymást követő kormányoknál a hátralékos prémiumok kifizetése érdekében, ennek a hatalmas összegnek kiegyenlítése azonban még mindig nem történt meg. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint Slavescu pénzügyminiszternek az a terve, hogy a hátralékos exportprémiumok kérdését május hó folyamán föltétlenül rendezze. Egyes verziók szerint, a hátralékos prémiumok kifizetése után, a kormány újból életbelépteti a gabonakivitelű prémiumokat, ezuttal azonban olyan formában, hogy az exportőrök nem készpénzt, hanem állampapírokat kapnának. Ezt a tervet a kormány főképpen akkor valósítja meg, ha a világpiaci ár alacsonyabban alakul ki, mint az elmúlt szezonban.

Autóemelők kiváló, modern kivitelben leg- Kálmán A. Részvénytársaság, Arad előnyösebben szerezhetők be

A lakók és háztulajdonosok védelme az 1934. évi új lakbértörvényben

A régi védett lakók közül már csak azon köztisztviselők és köznyugdíjasok szóbeli vagy írásbeli lakbérleti szerződéseit hosszabbítja meg a törvény 1933. április hó 23-ikáig, illetve az országos viszonyoknak megfelelőleg 1935. évi május hó elejéig, akik eddig is védett lakók voltak és akiknek az évi összjövedelmük nem haladja meg a 120.000 lejt.

Ezzel tehát azok a védett polgári személyek, akik eddig a meghosszabbítás kedvezményében részesültek és akiknek globális jövedelmük nem haladhatta meg az évi 60.000 lejt, kiestek az új lakbérleti törvény védelme alól.

Azon régi bérlők tehát, akiket az 1933. évi április hó 14-iki törvény még a védett lakók közé sorol, lakbérletüket csak 1934. évi október hó 26-ikáig tarthatják meg és ha addig meg nem egyeznek a háztulajdonossal, ezen napon kötelesek lakásaikból kiköltözni.

Az 1932-iki lakbérleti törvény azon kereskedők lakbérleteit, akik legalább 5 éve folytatják kereskedésüket ugyanazon üzlethelyiségben, 1933. évi április hó 30-áig meghosszabbította; viszont az 1933. és 1934. évi lakbérleti törvények is fenntartották ezt a meghosszabbítást. Most annyi változás állott be, hogy a kórházaktól, bizonyos jótékony alapítványoktól és egyházaktól kibérelt üzlethelyiségek nem esnek a bérlet meghosszabbításának kedvezménye alá, azonban a jelenlegi bérlők az újonnan jelentkező bérlővel szemben egyenlő bérösszeg felajánlása esetén törvényes elsőbbséget élveznek.

Azon kilakoltatási ítélet, amelyek eddig a korábbi lakbérleti törvények alapján hozattak és amelyeket eddig végrehajtani nem lehetett, mert a bérlők, akikre a kilakoltatási ítéletek vonatkoztak, évről-évre a meghosszabbítás kedvezményében részesültek, azok — kivéve a 120.000 lejnél nem nagyobb globális jövedelemmel bíró köztisztviselők, vagy köznyugdíjas bérlőket — végrehajthatók, de a bérlők csak 1934. évi október hó 26-ik napjára lakoltathatók ki.

Például: az 1932. évi lakbérleti törvény védettnek jelentette ki azt a lakót, aki — habár nem volt köztisztviselő és köznyugdíjas — 1923. május hó 1-e előtt költözött már be a lakásba, ha az évi globális jövedelme nem haladta meg a 60.000 lejt. Ha az ilyen lakó kilakoltatását a háztulajdonos nem a bérletet elmulasztása, nem rongálás és nem összeférhetetlenség miatt, hanem azon az alapon kérte, hogy a lakbérleti szerződés a jövőben nem hosszabbítható meg, ezen kilakoltatási ítéletek annak idején jogerőre emelkedtek ugyan, azonban végrehajtásukat az évről-évre megújított lakbérleti törvények felfüggesztették. Most ezek a 60.000 lejnél nem nagyobb évi jövedelmű lakók, amennyiben nem köztisztviselők és nem köznyugdíjasok, 1934. október hó 23-ik napján feltétlenül kilakoltathatók.

A védett lakók az 1934. májusi bért május hó 6-áig bezárólag tartoznak megfizetni.

A háztulajdonosok által eddig fizetett 2%-os lakbérleti adópótlék 1/2%-ra lett leszállítva.

A leszállítás alól kivételt képeznek azon épületek, amelyeket az építkezések előmozdításáról szóló törvény alapján építettek.

Amennyiben a háztulajdonos bérletét azon a címen lakoltatja ki, hogy neki, vagy családjának van a lakásra szüksége, hogy a háztulajdonosnak egyetlen háza van és az csak 10 lakrészből áll, avagy ha a háztulajdonos kimutatja, hogy az ő fizetése vagy nyugdíja csekélyebb, mint lakójának a fizetése vagy nyugdíja, ez esetben az ítélet csak 1934. október hó 26-ikán lehet végrehajtani.

Végül közérdekű hivatkozom minden háztulajdonos részére, kinek köztisztviselő, vagy köznyugdíjas lakója van, hogy a törvény kihirdetésétől számított 40 nap alatt jelentse be a pénzügyigazgatásnál — notificare útján — azt, hogy az állam 1932—1933. években mennyi bérkülönbözetet tartozott neki fizetni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a bírói határozat számának és kértének megjelölését is, amellyel a bérkülönbözöt meg lett állapítva. Az új lakbérleti törvénnyel elértük azt, hogy ma már csak a bérlők 9—10 százaléka tartozik a védett lakók közé.

Dr. Székely Aladár ügyvéd.

A minisztertanács a párisi pénzügyi tárgyalásokkal foglalkozik

A külföldi hitelezők a szerződés betartását kívánják — A kormány nem engedi át az autonóm intézmények összes jövedelmeit

Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel **Tatarescu** elnöklete alatt minisztertanács volt, amelyen **Slavescu** pénzügyminiszter referált az 1934—35. évi állami költségvetés főbb tételeiről. Az állami évi csak július 1-én kezdődik, mert addig a parlament külön törvénnyel hosszabbította meg az 1933—34. évi költségvetési évet. A pénzügyminiszter egyúttal beszámolt a külföldi hitelezők megbízottjai és Románia delegáltjai között Párisban folyó fontos pénzügyi tárgyalásokról, de a minisztertanács lefolyásának erről a részéről hivatalos adatokat nem kapott a sajtó.

Párisi magánforrásból származó jelentés szerint a tárgyaló felek között az utóbbi napokban nyugtalanság tapasztalható, aminek az az oka, hogy a külföldi hitelezők megbízottjai ismét merev álláspontra helyezkedtek és a már említett adósságcsökkentést nem általánosságban, hanem csak rövidebb időszakra, tehát az év egy részére akarják engedélyezni. Azt kívánják, hogy a kormány az 1934—35. évi állami költségvetésbe az egész törlesztési összeget állítsa be, mert most még nem tudható, hogy az év végéig hány százalék rész-törlesztést teljesíthet az államkincstár. Romá-

nia delegátusai ezzel szemben arra hivatkoznak, hogy a külföldi hitelezők pénzügyi szakértőinek megállapítása szerint legalább 30 százalékos tökécsökkentés szükséges, mert másképpen Románia nem bír eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. A kormány megbízottjai megállapítják, hogy az állami autonóm pénztárak (CAM) összes jövedelmei nem fordíthatók a külföldi adósságok törlesztésére, illetve a kölcsönkötvények szelvényeinek beváltására, mert a CAM jövedelmeire az államkincstárnak feltétlenül szüksége van. A külföldi hitelezők viszont azt hangsúlyozták, hogy az előző kormányok a legnagyobb kölcsönök törlesztésére nemcsak a CAM összes jövedelmeit kötötték le, hanem azokat az államkincstár és a Nemzeti Bank is garantálta, tehát a szerződés betartását kívánják.

Ugyancsak **bucuresti-i jelentés** alapján közöljük, hogy **Slavescu pénzügyminiszter váratlanul lemondott bécsi utazásáról, mert igen fontos teendői vannak itthon.** A miniszterelnökségen tegnap este bizalmas tanácskozás volt **Tatarescu** elnöklete alatt, amelyen többek között résztvett **Nica tábornok nemzetvédelmi miniszter és Petain tábornok is.**

Közel harmincháromezer új lakóház épült öt év alatt huszonhárom milliárd lej költséggel

— 58 ezer új lakás készült 1929-től 1934-ig —

Az egész országban tapasztalható nagy lakásfőlösleg okaira érdekes hivatalos adatokkal világít rá az igazságügyminiszterium statisztikai osztályának igazgatója, **Decusara** tanár, aki most fejezte be az utolsó 5 év építkezéseiről készült országos kimutatást. Az igazságügyminiszteriumban valamennyi számottevő város mérnöki hivatalainak jelentése alapján állították össze az alábbi kimutatást, amely eddig homályban maradt részleteket tartalmaz. **Decusara** tanár jelentése szerint 1929-ben az ország területén 6711 bér- és magánházat építettek, amelyben 9988 lakás van. 1930-ban 6324 házat építettek 8903 lakással, 1931-ben 5829-et 10.056 lakással, 1932-ben 7217-et 12.448 lakással, 1933-ban 6624 házat 16.788 lakással, tehát 1932-ben és 1933-ban jóval nagyobb bérházakat s kisebb lakásokat építettek, mint az előző esztendőben.

A gazdasági krízis tudvalevően 1929-ben kezdődött, akkortól kezdve csökkent a vásár-

lásí kedv is és a megtakarított tőkét ingatlanokba fektették. A nagy pénzügyi válság előtti korszakban, 1919-től 1929-ig évente átlag csak 4462 házat építettek 6514 lakással. Ezzel szemben az utóbbi öt esztendő átlagos évi építkezési kimutatása 6510 új házat tüntet fel 11.638 lakással.

Az 1929-től 1934. január 1-ig épült házakba a fenti kimutatás szerint 23 milliárd 109 millió 736 ezer lejt fektettek az építetők.

A mérnöki hivatalok számítása szerint az építkezések átlagos közepára **Bucurestiben** 1929-ben egy teljesen komfortos nagylakást véve alapul 572 ezer lej, míg ugyanakkor a **basarabiai** nagyvárosokban, átlagszámítással, 400 ezer lejbe került egy modern lakás elkészítése. Hangsúlyozzuk, hogy ez nem teljesen pontos, hanem csak átlagos ár, mert hiszen az építkezési költségeket az anyagok árváltozása erősen befolyásolta.

Deviza- és valutaárfolyamok. Zürichi tőzsdejelegyzés. **Bucuresti** 3.05, **Berlin** 122.20, **New-York** 3.08 és háromnegyed, **London** 15.95, **Páris** 20.38, **Milánó** 26.40, **Prága** 12.84, **Belgrád** 7, **Bécs** 73.32 (57.05). — **Belföldi árfolyamok:** Márka 40.50 lej, svájci frank 32.70, francia frank 6.63 és háromnegyed, fontsterling 523, lira 8.80, schilling 23.50, pengő a clearingben 29.24, effektív pengő eladási ára 26 lej. — Az ugynevezett magánforgalomban olyan áron veszik és adják a valutákat, ahogy megbírnak állapodni az eladóval, illetve a vevővel. Stabíl kurzus nincs.

Statisztika a februári állatexportról. Most került nyilvánosságra az ez évi februári állatexportunkról készült statisztika. A kimutatás szerint, 1934. februárjában Románia a következő mennyiségeket exportálta: 1885 szarvasmarha (januárban: 1595), 4004 sertés (januárban: 4356), 84.144 kilogramm sertéshús (januárban: 25.395 kilogramm), 20.395 kg. marha- és juhús (januárban 12.211 kg.), 315 juh. — A kimutatás alapján tehát állatexportunk általában emelkedést mutat és csak a sertéskivitelnél tapasztalható jelentéktelen

visszaesés. Általában megállapítható, hogy a román állatexport nagyrésztben elveszítette a csehszlovák piacot és lassan veszti el az osztrák piacot is. Ezzel szemben állatkivitelünk tért hódít a távolkeleten, Olaszországban és Németországban, Angliába pedig az utóbbi időben sok sertéshúst szállítottunk. Arad megye februárban 187 szarvasmarhát és 196 sertést szállított külföldre.

Tizenyolc milliárd lej volt az állam bevétele 1933. április 1-től 1934. április 5-ig. Hivatalos **bucuresti-i jelentés** szerint, az 1933—34. állami költségvetési éven 18 milliárd lej összevétele volt az államnak, beleszámítva az autonómpénztárak (CAM) tiszta bevételeit is. Az év első tizenegy hónapjában 16 milliárd 382 millió lej, március 1-től április 5-ig pedig egy milliárd 800 millió lejt foyt be az állam-pénztárba. Ennek az eredménynek alapján a pénzügyminiszter az 1934—35-ös költségvetésbe is 18 milliárd lejt fog előirányozni. Megemlítjük, hogy 1932—33-ban 19 és fél milliárd lej volt az állam bevétele, tehát a legutóbbi eredmény másfél milliárd lejes csökkenést tüntet fel.

"OLLA"
prophylaktikus ké-
szítmény, vagyis
és mikroszkopilag
ellenőrizve
a lehető
legnagyobb
garanciát nyújtja.
Ugyoljen az "OLLA" névre!

A kereskedelmi miniszter három órán át tárgyalt a kereskedők küldöttségével a kontingens-rendszer megváltoztatásáról

Mint Bucurestiből jelentik, a Sfatul Negustoresc (Kereskedők Tanácsa) Niculescu Ritz alelnök vezetésével, ismét küldöttségileg járult Teodorescu kereskedelmi miniszterhez, aki husvét harmadik napján fogadta a deputációt és teljes három órán át tanácskozott a kereskedők megbízottjaival. A küldöttség vezetője a kontingens rendszer teljes eltörlését kívánta és rámutatott arra, hogy a behozatali vámok és pótiteltek nagymérvű felemelése hatalmas védelmet nyújt a belföldi gyáraknak, aminek következtében néhány iparágban valóságos egyeduralkodó állapot keletkezett. A legfontosabb szűkségi cikkek előállítását iparvállalatok csaknem verseny nélkül állanak, mert lehetetlenség a külföldről megfelelő mennyiségben kész iparcikkek importálni. Teodorescu kereskedelmi miniszter megértéssel hallgatta a kereskedők precíz adatait a kontingentálási rendszer hibáiról és kijelentette, hogy más közgazdasági szervezetek vezetőit is meghallgatja s azután úgy fog dönteni, hogy az ország érdekeit összhangzásba hozza a kereskedelem érdekeivel.

= Romániai háziipari kiállítás Madridban. Bucuresti-i jelentés közli, hogy a Madridban néhány nappal ezelőtt megnyílt romániai fő- és kötszövő háziipari kiállításán tegnap megjelent Alcalá Zamora spanyol köztársasági elnök és felesége is. Az államfőt és feleségét Románia kereskedelmi attaséja fogadta és végigkalkulálta a kiállítás területén. Alcalá behatóan érdeklődött a romániai háziipar iránt, majd távozásakor átvette azt a színes albumot, amely Románia természeti szépségeiről készült művészi felvételeket tartalmazza.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS

KULONBEJARATU kettő butorozott szobát keresek azonnalra fürdőszobával, esetleg zongorával. „Állandó lakó” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 1466

DISZRET bejárati butorozott szoba, fürdőszobával, kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1465

ALKALMAZÁS

Fiatal urilány gép- és gyorsírói tudással, szerény fizetési igényvel, gyakorlati alást keres. Szíves megkereséseket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1469

Perfekt szakácsnő azonnalra vagy egy órára keresetik. Dr. Walter Bergmann. Str. Dragos Voda 16., em. 1470

VETEL ÉS ELADÁS

VESEK
Szebeni Takarékpénztár (Hermannstädter Sparkassa) **betétkönyveket.** Váltást „Háztulajdonos” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába továbbít. 1468

KOMPLETT PaNas lexikon, kókusz futószőnyeg, perzsaszőnyegek, szobaberendezések, faragott garnitúra, antik butorok, disztárgyak, villanylámpák, sakk, zongorák, hegedűk, fali vitrinek, tükrök, festmények, ezüst tárgyak, ékszerek, függönyök, storeok, antik zenei órák, arany karórák stb. eladók. **SALGONÉ** bizományi üzlet Str. Hcria 1. Neuman-paota. 1000

Tavaszi butor vásár!

Hálószobák 3500 lejtől, ebédlők 2500 lejtől, uriszoba komplett, fekete zongora 9500 lej, matracok, ottomán 650 lej, konyhabutor 750 lej, Singer varrógépek 1500 lejtől, ebédlő szőnyeg 4800 lej, csillárok, tükrök, garnitúrák, 6 személyes ezüst evőeszköz, íróasztalok 650 lejtől disztárgyak, festmények stb. Aranyat legmagasabb áron árunk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk. **„COMISIO”** biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 12.

Bucuresti 13: Tőzsdéi és vízállásjelentés Utána déli hangverseny. 14: Hírek. 14.20: Könnyű zene. 17.15. és 17.45: Oktatásügyi előadások. Közben 17.30: Zene. 18: Dinicu-Zenekar hangversenye. 20.20: Látogatás Biharban, Beius, a turisták központja. 20.30: „Parsifal” opera 3 felvonásban. Zenéjét szerette Wagner Richard. (Közvetítés a Román Operából). Utána: Hírek. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Szmirnov Szergej balaifika-zenekara. 17: Madarassy Erzsébet meséi 18: „A fogyasztásra kerülő tej helyes megítélése”. 18.30: Kolosváryné Voit Ilona énekel, zongorakísérettel. 19: Angol nyelvtanítás. 19.30: Zenekari hangverseny. 20.30: „A Budapesti Nemzetközi Vásárról”. 20.50: Stefániai Imre zongorázik 22: Irodalmi rejtélyverseny. 22.10: Közvetítés az Andrássy-úti Színházról. „Vadvirág”. Zenés vígjáték 3 felvonásban. Zenéjét szerette Eisemann Mihály. Az első felvonás után hírek, időjárásjelentés. — **Bécs.** 10: Hírek 13: Rádiózenekar. 16.35: A schildiaik (rátótiak) viselt dolgai. 17.05: Német mese és mondaköltészet dalban. Lorenzi Pál bariton éneke. 19.20: A szimfonikus hangversenye, Krottschak csellóval. 21.05: Strauss R. hetvenedik születésnapja. Közvetítés a zenegyeseleti nagyteremből. 23: Rádiózenekar — **Belgrád.** 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok zenekarral. 18: Táncclemezek. 20: Lemezek. 20.30: Népdallemezek. 21: A rádió szimfonikus zenekara Anquier-Casteran hárfaművésznővel. Utána: Zene vendéglőből. — **Langenberg.** 17: Berlin. 18.15: Lemezek. 20: Könnyű zene. 21.10: Königsberg. 22.15: Stip vizit. 23.30: Közjáték. 24: Schmidthüs: Ikarus, hangjáték. Utána: Mozart: Esz-dur zongoraverseny. — **Lepzig.** 13: A szimfonikus vegyes hangversenye. 16.10: Neihardt: IV. vonósnégyes. 17: Berlin. 18.10: Verdi-operák lemezei. 19.15: A drezdai filharmonikusok operettzenéje. 19.20: Rádiózenekar. 19.35: Citera. és gitárzene. 23.10: Hírek. Utána: Schumann Gy. zongorázik — **Pozsony.** 11.10: Magyar hírek. 14.15: Német és magyar hírek. 17: Délutáni zene. 17.50: Qyermekzene. 19.15: Magyar műsor. 23: Lemezek. 23.25: Magyar hírek. — **Róma.** 13.30: Lemezek. 14.05—15.15: Milano. 17: Hangverseny. 20.30: Lemezek. 21.05: Lemezek. 21.45: Szimfonikus hangverseny. Bizetti vezényletével. — **Varsó.** 13.35: A filharmonikusok iskolái hangversenye. 16.20: Lemezek. 17.35: Kaupé (szoprán) és Katz csehlőhangversenye. 21.02: A szimfonikusok romantikus hangversenye. 22.15: Népszerű hangverseny. 23: A legszebb női hangok, lemezek cseveggel. 24: Táncczene a Koloniából.

PÉNTEK, ÁPRILIS 13.

Bucuresti. 14.20: Könnyű zene (gramofon). 18: Rádiózenekar. 19.20: Rádiózenekar. Utána lemezek. 21: A filharmonikusok hangversenye Georgescu vezényletével, (közvetítés az Atheneuból). **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11:

Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.30: Magyar trió. 16.30: A rádió diákfőőrája. „Élet a preriken”. 17: „A turavezés”. 18: „Megmagyarázom a tőzsdéjelentést”. 18.30: Goudimel énekhar egyházzenei hangversenyének műsora. 19.25: Sportközlemények. 19.40: „Hanglemmez-varieté”. Bánóczy Dező dr. hanglemmezrevüje. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése Verdi: „Don Carlos”. Opera 4 felvonásban, 8 képből. Az első felvonás után külügyi negyedóra. A második felvonás után: Hírek, ügetőversenyek, időjárásjelentés. Az előadás után Veres Lajos és csigányzenekara muzsikál. — **Bécs.** 11.20: A bécsi fiúénekkar iskolai dalokat ad elő. 13.30: Szórakoztató lemezek. 16.20: Megyery Ella: Magyar népművészet. 17.10: Lemezek. 18.15: Klomscha Hedvig zongorázik. 20.05: A rádiózenekar és a Sing-Sanguiniker-énekkar hangversenye. 21.40: Bittner: A rózsás kertecske, zenei legenda. 23.10: Hírek. 23.25: Whiteman-lemezek. **Belgrád.** 12: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Lemezek. 17: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 18.30: Népdalok zenekarra. 19.30: Lemezek. 21: Zágráb. 23: Cigányzene vendéglőből. Utána: Táncclemezek. — **Berlin.** 13: Hamburg. 14.15: Kivánságlemezek. 15.15: Szoprán-, csehlő- és zongoraszóló. 17: Kis rádiózenekar. 19.30: Kamarazene. 20.15: Népdalok. 21.15: Hamburg. 22.10: Rádiózenekar Hoppe zongoraművésszel. 23: Szórakoztató és tánclemezek. — **Langenberg.** 17: Goethe népdalokat gyűjt, előadás tenor-, basszus-énekekkel és kamarakarral. Új zene néphangszereken. 18.15: Estei zene. 19: Berlin. 20: Kis rádiózenekar. 21.15: Hamburg. 22.10: Mozart: Bastien és Bastienne, daljáték. 23.35: Közjáték — **Milano.** 12.15: Ambrosiano-ötös. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Vegyes zene. 17: Róma. 20.40: Lemezek. 21.05: Lemezek. 21.45: Lemezek. 22: Respighi: Csipkerózska, zenei meséjének. **Pozsony.** 11.10: Magyar hírek. 12.50: Ifjúsági hírek. 13.10: Hangverseny, lemezek. 14.40: Német és magyar hírek. 19.15: Magyar óra. Hetiszemle. Neubauer: „A halott asszony”, elbeszélés. Bartók: Népdalok. — **Varsó.** 13.05: Lemezek. 16.20: Könnyű zene. 17.35: Néger egyházi és világi dalok. 17.55: Szalonzene lemezek. 18.10: Melha Kálmán magyar népdalokat énekel. 19.10: Könnyű lemezek. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. 23.40: Táncczene az Oazából.

KÖNYVEK

Illa Ehrenburg: Lasik Roitschwantz. Lasik Roitschwantz mozgalmas élete egy kis orosz falusi szabóműhelyből indul ki, végigvonul Európán és Palesztinában Rachel sírjánál ér véget. A csodálatos kis zsidó története nem csupán regény, hanem az egész mai Európa, világméretű roppant összevisszasága, olyan csodálatos művészettel megírva, amely a könyvet a remekművek sorába emeli. Lasik Roitschwantz éppen úgy halhatatlan alakja lesz a világirodalom regényhőseinek, mint Raskolnyikov, Don Quijote vagy Svejk. A 340 oldalas nagy regény (Kösmos-kiadás) egészvászonkötésben 99 lej mindenütt, vagy a Lepage könyvkereskedésben: Cluj. Kérjen jegyzéket.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

4/II 934.

KIHIRDETÉS.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.: Völegény családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése: Berger Emil. Családi állapota: nőtlen. Állása (foglalkozása): vasúti segédtiszt. Vallása: r. kath. Életkora: 27 éves. Lakhelye: Balatonzamárdi Szüleinek családi és utóneve: néhai Berger Jenő, Kirchmayer Erzsébet. Menyasszony családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése: Nagy Ilona Családi állapota: házas. Állása (foglalkozása): háztartásbeli. Vallása: r. kath. Életkora: 27 éves. Lakhelye: Nagycsanád (Románia). Szüleinek családi és utóneve: néhai Nagy Zsigmond, Schaffer Emilla. Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési hely közlési előjárásánál (illetve legkésőbb a közzététel napján) jelenték be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Balatonzamárdi és Nagycsanád (Románia) Aradi Közlöny utján Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 4. Kelt Balatonzamárdi. 1934. április hó 9. napján. Kajdy Béla h. anyakönyvvezető. 1467

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**

**Szálloda
Budapest
Dunapart,
árban és szolgálta-
tásban vezet!**

Szoba teljes ellátással
személyenként

napi 12. — pengőért